Imperialistiseen sotaan on työläisten vastattava tarmokkaalla luokkasodalla

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 168 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, elok. 8 p:nä—Wed., August 8 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Fascistien murhakoneisto vajonnut merenpohjaan

MUUAN VEDENALAINEN VENE MUUTTUNUT TODELLISEKSI VEDENALAISEKSI, HUKKUEN KAIKKINE MIEHINEEN

ROOMA, elok. 7. — Stefanin uutistoimisto ilmoittaa, että hyökkäysmanööverien yhteydessä tapahtui onnettomuus Britonin saaren lähistöllä Adrianmeren koillisessa osassa eilen. F.-14-niminen vedenalainen vene sattui nousemaan vedenpinnalle risteilijä "Giuseppe Missorin" alle, vahingoittuen niin pahoin, että vajosi heti merenpohjaan noin 40 metrin syvyyteen.

Vaikka vedenalaisen uppoamispaikka ei ole tarkalleen tunnettu, on sen miehistö saanut lähetetyksi merkkejä meren pohjassa olevasta vankilastaan. Uponneessa aluksessa oli 22 miestä, ja voivat he pysyä hengissä vain niin kauan, kun heillä riittää happea. F.-14 oli rakennettu v. 1916—17 ja oli se 260 tonnin vetoinen. Mussolinilla kuului olleen 45 vedenalaista kuluneen vuoden lopussa.

Miehistö todennäköisesti hukkunut

Rooma, elok. 8. — Lähetettyään merkkejä, että 22 miestä vedenalaisen F.-14:n kaksi upseeria ja 29 miestä käsittävästä miehistöstä oli elossa, lakkasi merkkien anto vähän sen jälkeen, kun oli ryhdytty uponneen aluksen nostamiseen. Paikka on erittäin vaikea, sillä vedenalainen lepää jyrkästi alaspäin kallistuvalla pohjalla n. 70 asteen kulmassa. Asiantuntijat pelkäävät, että laivan asento voi aiheuttaa varastopattereiden kaatumisen ja rikkikaasun leviämisen. Kun laivaa alettiin nostaa, kuului sisällä jonkun murtuminen, ja sen jälkeen ei laivasta ole kuulunut mitään merkkejä.

Vedenalainen nostettu ylös — Kaikki siinä olleet hukkuneet

Rooma, elok. 8. — Eilen illalla nostettiin F-14 vedenpinnalle. Tällöin todettiin, että kaikki uponneen vedenalaisen miehet, yhteensä 31 miestä, olivat kuolleet myrkyllisten kaasujen johdosta, jotka olivat muodostuneet, kun merivesi oli päässyt sähköpatterielementteihin. Onnettomuus on suurin, mitä on tapahtunut siitä lähtien, kun "Sebastiano Veniero"-niminen vedenalainen upposi 50 miehen kanssa tietymättömiin jossakin Sisilian rannikolla v. 1925.

Amsterdamin kilpailut

Suomalaiset porvariurheilijat saaneet uusia ennätyksiä

AMSTERDAM, elok. 6. — El Ouafi-niminen Algerian arabialainen voitti maratoonin rata- ja kenttäurheilujen yhdeksäntenä eli viimeisenä päivänä täällä eilen. Hänen aikansa oli 2 tuntia 32 min. 57 sek. eli 21½ sek. huonompi kuin Hannes Kolehmaisen saavuttama maailmanennätys v. 1920. Toisena oli Miguel Plaza, Chilestä, ajalla 2.33.23, ja kolmantena suomalainen M. B. Marttelin, ajalla 2,35.02.

3,000 metrin estejuoksun voitti suomalainen Toivo Loukola, uudessa olympia-ennätysajassa 9 min. 21.8 sek. Toisena oli Paavo Nurmi ja kolmantena muuan Anderson Suomesta.

Miesten 1,600 metrin viestin voitti Yhdysvaltain joukkue, uudella maailmanennätyksellä 3 min. 14.2 sek. Uusi maailmanennätys saavutettiin myöskin naisten 400 metrin viestissä, jonka voitti canadalainen joukkue, ajalla 48.4 sek.

Kymmenottelun voitti Paavo Yrjölä, Suomesta, 8053.29 pisteellä, saavuttaen siten uuden maailmanennätyksen. Toisena oli myöskin suomalainen, Akilles Järvinen 7931.50 pisteellä. Niinikään saavutettiin uusi maailmanennätys naisten korkeushypyssä, kun Ethel Catherwood, Canadasta, hyppäsi 1.59 metriä.

Neuvostoliitto ottaa osaa kansainväliseen konferenssiin

Kysymys eri maiden taloudellisten tilastojen yhdenmukaistuttamisesta

GENEVE, elok. 7. — G. V. Tshitsherin on ilmoittanut kansainliitolle, että Neuvostohallitus suostuu ottamaan osaa kansainväliseen konferenssiin, jonka tarkoituksena on pohtia sellaisen konventsionin järjestämistä, minkä tehtävänä tulisi olemaan eri maiden taloudellisten tilastojen yhdenmukaistuttamisesta. Tämä konferenssi tulee kokoontumaan marraskuun 26 p:nä.

Suuri junaonnettomuus Yhdysvalloissa

Kaksi matkustajajunaa törmänneet yhteen kiskoille pudonneen viemäriputken takia

MOULDS, Ill., elok. 7. — Varhain eilen aamulla suistui raiteilta kaksi Keski-Illinoisin nopeata matkustajajunaa omituisen onnettomuuden johdosta. Eräästä tavarajunasta oli pudonnut kappale suurta viemäriputkea, joka oli jäänyt radalle. Tällöin tuli St. Louisiin menevä matkustajajuna, törmäten putkeen. Junan veturi ja muutamia vaunuja hyppäsi raiteilta. Samalla sinkoutui putki viereistä kiskoparia vastaan vääntäen ne suunnalta niin pahoin, että kun New Orleansiin menevä pikajuna saapui kohdalle suistui sekin raiteilta. Viimeksimainitun junan veturi murskasi useita vaunuja edellisestä junasta. Useita pullmanvaunuissa nukkuvia matkustajia kuoli tai haavoittui. Kuolleiden luku nousee tähän mennessä kahdeksaan ja loukkautuneita on parisataa.

Siirtolaisnuorukaisen kohtalo on perin kurja

Tunnoton maanviljelijä pakottanut poikasen työskentelemään kymmenen tuntia päivässä antaen palkaksi ruumiillista kuritusta ja kymmenen dollaria kuukaudessa

TORONTO, elok. 8. — Täkäläisessä poliisioikeudessa on ollut käsiteltävänä juttu 17 vuotiasta irlantilaista siirtolaisnuorukaista John Sullivania vastaan. Hän on ollut syytettynä irtolaisuudesta kun hänet on tavattu rahattomana nukkumassa erään rakennuksen portailla.

Poikanen sanoi orvoksi jouduttuaan tulleensa kaksi vuotta takaperin Canadaan, joutuen erään Ottawan läheisyydessä asuvan maanviljelijän palvelukseen. Hänen täytyi tehdä kymmenen tuntia päivässä täysikasvuisen miehen töitä ja sai palkakseen ruumiillisen kurituksen ohella kymmenen dollaria kuukaudessa. Kun nuori mies ei kestänyt ankaraa työtä, eikä sietänyt raakaa kohtelua, niin täytyi hänen kolme kuukautta työskenneltyään erota talosta.

Sen jälkeen on hän ollut kaikenlaatuisissa sekalaisissa ja tilapäisissä töissä. Viimeisen viikon ajan on hän ollut nälässä rahattomana ja työttömänä. Poikanen sanoi unelmiensa maan kohdelleen häntä huonosti ja tylysti. Pyysi, että häntä ei tuomittaisi huonon onnensa tähden.

Pelastusarmeijan toimitsijat yrittävät pitää huolen pojasta, joka välttää siten poliisioikeuden raakalaisuuden, eikä joudu rangaistavaksi.

Tutkimus vanhuudeneläkkeiden vaikutuksen laajuudesta ja kustannuksista

Aiheuttaisi koko maassa noin 23 miljoonan dollarin kustannukset

OTTAWA, elok. 7. — Canadan yhteiskunnallisen huollon edistämisyhdistyksen teollisuuskomitean toimesta on tutkittu mahdollisen yleisen vanhuudeneläkkeiden maksamisen käytäntöön ottamisen aiheuttamia kustannuksia nykyisen liittovaltion hyväksymän lain pohjalla.

Siten on saatu selville että maassa olisi nykyisin noin 271,000 yli 70 vuoden ikäistä henkilöä, joista noin 97,000 joutuisi saamaan vanhuudeneläkkeitä, mitkä aiheuttaisivat maakunnille noin 11.5 miljoonan dollarin suuruiset kustannukset. Kun liittovaltio maksaisi 50 prosenttia suoritetusta maksuista, niin nousisi kaikki kustannukset yhteensä noin 23 miljoonaan dollariin.

Canadan eri maakunnissa jakautuisivat kustannukset vanhuudeneläkkeiden käytäntöönottamisesta siten, että Prince Edward Islandin maakunnassa tulisi kutakin maakunnan asukasta kohden lisää menoja 2.47 dollaria vuodessa; Nova Scotiassa 1.84; Ontariossa 1.50; New Brunswickissa 1.47; Quebecissa 1.16; British Columbiassa 0.79; Manitobassa 0.75; Albertassa 0.53; ja Saskatchewanissa 0.50 dollaria.

Kustannukset tulisivat kalliimmiksi vanhoissa maakunnissa, joissa asujamisto on pitemmän ajan ollut samoilla seuduilla.

PARLAMENTIN KIRJASTO

Ottawa, elok. 8. — Canadan parlamentin kirjastossa ilmotetaan nykyään olevan yli 400,000 teosta. Vuoden 1916 tulipalossa oli kirjasto ainoa osa parlamenttirakennuksista, mikä säästyi tulipalolta. Kirjaston hoitamisessa työskentelee kahdeksan henkeä, joiden palkat nousevat 30,380 dollariin vuodessa.

Sisällissodan uhka kangastaa Jugoslaviassa

SOTAJOUKKOJA MOBILISOITU KROATIALAISIA VASTAAN — RADITCH KUOLEMAISILLAAN.

WIEN, elok. 7. — Zagrebista eilen illalla saapuneet tiedot kertovat, että perusteeton huhu, kertoen Kroatian talonpoikaispuolueen johtajan, Stefan Raditchin, kuolleen niiden haavojen johdosta, mitä hän oli saanut Belgradin parlamentissa sattuneessa ampumiskohtauksessa, oli saattanut tuhansia kiihtyneitä kaupungin asukkaita, miehiä ja naisia, kokoontumaan hänen huvilansa edustalle.

Sadat ihmiset ovat olleet yötä päivää johtajansa kodin ulkopuolella odottamassa tietoja sairasvuoteelta, ja näin on jatkunut jo viimeiset viisi vuorokautta. Sairaan luokse on kutsuttu spesialisteja Munchenistä ja Wienistä.

Ilmoitetaan, että Belgradin hallitus on komentanut useita rykmenttejä aktiiviseen palvelukseen Zagrebiin siltä varalta, että Raditch kuolisi. Äärimäisen poliittisen jännityksen merkkinä pidetään Belgradissa toissa päivänä sattunutta murhaa, jossa yhteydessä muuan sanomalehdentoimittaja, joka oli ennen parlamentin verityötä kirjoitellut uhkaavassa äänilajissa Raditchista, tuli ammutuksi kuoliaaksi.

Sanomalehdet kertovat, että on sangen vähän toiveita Raditchin paranemisesta.

Kuten muistetaan, kehittyi tilanne Jugoslaviassa täydellistä hajaannusta kohti muutama päivä takaperin, kun parlamentin oppositsionin jäsenet kokoontuivat Zagrebiin samaan aikaan, kun kansalliskokous kokoontui Belgradiin. Edellinen kokous julistautui Kroatian parlamentiksi, antaen samalla manifestin, jossa kielsi jälkimäiseltä tynkäparlamentilta kaikki lainsäädäntöoikeudet.

Kaivosten tuotanto on lisääntynyt Quebecissa

Tuotteiden arvo lisääntynyt yli kolmella miljoonalla dollarilla

QUEBEC, Que., elok. 9. — Maakunnan kaivosministeriön julkaiseman selostuksen mukaan on maakunnan kaivosten tuotteiden arvo noussut 25,750,463 dollarista vuonna 1926 29,124,110 dollariin viime vuoden aikana.

Huomattavamman osuuden tuotannosta ottavat asbestituotteet, joiden arvo on 10,621,013 dollaria. Kaivetun asbestin paljous oli 274,773 tonnia. Edelliseen vuoteen verraten oli asbestin tuotanto vähentynyt lähes viidellä tuhannella tonnilla, mutta tuotteiden arvo oli silti noussut yli puolella miljoonalla dollarilla.

Kupari tuotettiin maakunnassa vuoden kuluessa 3,119,848 naulaa, arvoltaan 407,146 dollaria. Kuparin kaivaminen on maakunnassa vasta alkuasteellaan ja kehityksen alaisena, sillä vuonna 1926 työskenteli 687 miestä kaivosten kehittämisessä, mutta viime vuonna oli työläisten lukumäärä lisääntynyt 3,170.

Kultaa tuotettiin vuoden kuluessa vaan 8,231 unssia, arvoltaan 172,214 dollaria. Kultakaivannoiksi luokitellussa työskenteli 644 miestä, etupäässä kaivantojen kehittämisessä, sillä kullan kaivaminenkin on maakunnassa vasta alkuasteellaan.

Suurinta huomiota kiinnitetään maakunnassa luoteis-Quebecin kaivosalueisiin, joilla toimitettiin vuoden kuluessa yhteensä 11,500 kaivosvaltausta. Lisäksi on suuria toiveita olemassa Chibougamou ja Gaspe niemimaan kaivosalueiden osottautumisesta rikkaiksi arvokkaista metalleista, etupäässä kuparista ja kullasta.

Kun maakunnassa on perustettu viime vuosien kuluessa kaikkiaan 340 kaivosyhtiötä, niin varottaa ministeriö yleisöä sijottamasta rahojaan epäluotettaviin yrityksiin, sillä ainoastaan harvat mainituista yhtiöistä tulevat onnistumaan ja tulemaan voittoa tuottaviksi yrityksiksi.

RAHASTO WILLIAMSIA VARTEN

Vancouver, B. C., elok. 7. — Täällä pidetyssä asianharrastajain kokouksessa on täältä kotoisin olevalle olympialaisvoittajalle Percy Williamsille, joka on vähävaraista perua, päätetty taata opiskeleminen British Columbian yliopistossa, jos hän sitä haluaa.

Edelleen on päätetty perustaa rahasto, mikä kantaa Williamsin nimeä ja minkä tarkotuksena tulee olemaan hänen auttamisensa liikeuralle ja myöhemmin urheiluharrastusten rahoittaminen. Rahaston määräksi on asetettu vähintään 25,000 dollaria.

Taaskin onnettomuus Froodissa

TYÖMIES HEIKKILÄ LOUKKAANTUNUT PAHOIN

Viime yönä tapahtui täällä International Nickel Companyn Froodin kaivannossa vakava tapaturma, jonka uhriksi joutui Heikkilä-niminen kaivosmies. Heikkilältä ruhjoutui toinen jalka ja useampia kylkiluita poikki ja tuotiin hän heikossa tilassa Copper Cliffissä sijaitsevaan yhtiön sairaalaan. Yksityiskohtaisempia tietoja onnettomuudesta puuttuu.

Yli tuhannen vuoden vanha kuparikaivanto löydetty

SEURAUKSENA TIETEELLISEN TUTKIMUSRETKIKUNNAN TOISTA ISLE ROYALE SAARELLA

PORT ARTHUR, Ont., elok. 8. — Isle Royale saarelle saapunut yhdysvaltalainen tieteellinen tutkimusretkikunta on löytänyt siellä, hautaantuneena yli 30 jalkaa vahvan kuparipitoista kiveä sisältävän kerrostuman alle, tiedemiesten laskujen mukaan ainakin tuhannen vuoden vanhan muinaisen kuparikaivonnon. Löytö tehtiin lähellä Haybayta, saaren eteläisellä laidalla.

Kaivannosta ovat todennäköisesti muinaiset intiaanit kaivaneet silloin niin arvokasta metallia, josta valmistivat nuolen- ja keihäänkärkiä ynnä koruja.

Muutaman mailin etäisyydestä löydetystä kaivannosta on löydetty myös eräässä luolassa muinaisten asukkaiden pääkallojen jäännöksiä. Tiedemiesten keskuudessa annetaan löydölle suuri merkitys ja huomio.

Vanhuudeneläkekysymys lykkääntyy Ontariossa vuodeksi eteenpäin

SYYNÄ SANOTAAN OLEVAN HITAAN TIETOJEN SAANNIN

TORONTO, elok. 8. — Joku kuukausi takaperin ilmotti maakunnan pääministeri Ferguson toivovansa, että vanhuudeneläkelainsäädännön sovelluttamista edellyttävä tutkimus voitaisiin suorittaa niin ajoissa, että sen perusteella voitaisiin tehdä asiasta mahdollinen esitys lainlaatijakunnan tulevalle istuntokaudelle.

Nyt ilmotetaan kuitenkin, että kunnallishallinnot ovat olleet perin hitaita vastaamaan niille tehtyihin tiedusteluihin ja että tutkimuksen toimittaminen viivästyy siinä määrin, että hallituksen esitys ei ehdi tulevan istuntokauden aikana lainlaatijakunnalle.

Täten tulee asia lykkaantymään vuodeksi eteenpäin ja saattaa tulla päivänkysymykseksi seuraavissa maakuntavaaleissa.

Höyrylaiva on karilla ja matkustajat pelastettu

Huronic ajanut karille Superior järvellä lähellä Port Arthuria

PORT ARTHUR, Ont., elok. 7. — Canada Steamships Lines'in pohjoisen purjehdusosaston kolmanneksi suurin alus matkustajalaiva Huronic ajoi viime yönä vallinneessa sumussa karille ollessaan matkalla Duluthista tänne.

Onnettomuus tapahtui juuri Canadan ja Yhdysvaltain vesirajalla, läheliä Port Arthuria. Kaikki matkustajat, joiden lukumäärä on 150, ovat kuljetetut pelastuslaivalla tänne. Laivan etuosa on huomattavasti vedenpinnan yläpuolella. Sopivaa keinoa laivan pelastamiseksi suunnitellaan, sillä se makaa edelleenkin karilla.

Etumaksut parhaista viljalaaduista

WINNIPEG, elok. 8. — Viljanmyyntirenkaiden keskusmyyntitoimisto ilmottaa tämän vuoden sadon parhaista laaduista maksettavan, toimitettuna vaunulastittain Port Williamiin, seuraavat etumaksut:

Northern vehnästä	$1.00	bushelilta
C. W. kauroista	.34	„
C. W. ohrasta	.50	„
C. W. rukiista	.70	„
Pellavasta	1.50	„

Vaikka viljan hinnat ovatkin laskeneet, niin maksaa keskusmyyntitoimisto samat etumaksut kaikista laaduista, kuin viime vuonnakin.

Naistyöläisten nälkäpalkkoja säännöstellään

NAISTYÖLÄISTEN MINIMIPALKAKSI MÄÄRÄTTY LIIKEALALLA 7 DOLLARIA VIIKOSSA

REGINA, Sask., elok. 8. — Kun porvarillisten hallitusherrain toimesta laaditaan määräyksiä minimipalkoista, niin tarkottaa se laillisen siunauksen antamista vallitseville kurjille nälkäpalkoille. Sitä osottavat tässä maakunnassa syyskuun 1 päivänä voimaanastuvat muutokset ja lisäykset erinäisten naistyöläisten minimipalkkoihin.

Naispuolisille alle 18-vuotiaille kauppa-apulaisille määrätään maksettavaksi ruhtinaallinen seitsemän dollarin viikkopalkka ensimäisen kuuden kuukauden "harjottelun" aikana. Seuraavan puolen vuoden aikana on maksettava dollaria enemmän viikossa. Tämän jälkeen luokitellaan heidät "täysi-ikäisiksi harjoittelijoiksi", jolle on maksettava kymmenen dollaria seuraavien 6:den kuukauden aikana. Seuraavan puolen vuoden aikana kohoaa palkka 12 dollariin viikossa ja sitä seuraavan puolen vuoden kuluessa on maksettava 13.50 dollaria viikossa, minkä jälkeen naiset käsitetään täysin oppineiksi ja palkka nousee 15 dollariin viikossa.

Kutoma- ja vaatetusliikkeissä työskenteleville naisille on maksettava ensimäisten kolmen kuukauden aikana vähintään 7.50 dollaria viikon työstä, seuraavan kuuden kuukauden aikana on palkka 9.50 dollaria ja sen jälkeen 11.50 dollaria viikossa seuraavien kuuden kuukauden kuluessa.

Työskentelysuhteita koskevat määräykset poistetut

Määräykset, jotka ovat koskeneet työskentelysuhteita, ovat poistetut minimipalkkoja koskevista määräyksistä ja jätetty kunnallisten määräysten varaan tai niiden puuttuessa saavat naistyöläiset olla kokonaan työnantajain mielivallassa. Nämä määräykset ovat koskeneet aijemmin työhuoneiden puhtautta, ilmanvaihtoa, valaistusta, lämpötilaa, juomavettä, käymälöitä, pesulaitteita y.m.s.

Hotellien ruokaloiden y.m.s. työläisille on määrätty annettavaksi 20 minuutin keskeytymätön ruokailuloma sellaisissa paikoissa, missä ruoka annetaan työläiselle osana palkasta.

Käherrys- ja parturiliikkeissä työskentelevien naisten oppilasaika on korotettu 15 kuukauteen.

Romahdus Montrealin osakepörssissä

Vaikein sitten vuosien 1919 ja 1920

MONTREAL, elok. 7. — Eilen tapahtui täkäläisessä osakepörssissa romahdus, minkä johdosta noin 40 eri osaketta putosi hinnoissa 3—25 dollariin. Ainoastaan neljä pörssissä noteeratuista 70 arvopaperista osotti lievää nousua.

Hirveä hintain laskeminen johtuu rahamarkkinain kireydestä selitetään asiantuntijain keskuudessa. Liike-elämän sanotaan olevan hyvällä tolalla sillä kaikilla liikealoilla on huomattavista harvinaista vilkkauta, joten mikään paniikki ei ole kysymyksessä.

Canadan alkuasukkaat

OTTAWA, elok. 8. — Canadan hallituksen tiedossa on 6,703 eskimoa ja 104,300 intiaania, jotka asuvat noin 4,900,000 eekkerin laajuisella alueella, joka on jaettu eri paikoissa maata löytyviin noin 1,500 intiaanien reservialueeseen. Intiaanien lasten kouluuttamista varten on toiminnassa 344 erilaatuista intiaanikoulua, joissa on noin 14,000 oppilasta.

Intiaanien viljelemän maan ilmotetaan lisääntyvän vuosi vuodelta, nousten nykyään noin 222,000 eekkeriin.

Hallituksen huollossa oleva intiaanien huoltorahasto nousee nykyään lähes 13 miljoonaan dollariin. Sitä kartutetaan siten, että kaikista maiden, puutavaran tai mineraalioikeuksien myynnistä tai vuokraamisesta saaduista tuloista siirretään vissit prosenttimäärät rahastoon.

SUUREMMAT RAEVAHINGOT KUIN VIIME VUONNA

Regina, Sask., elok. 8. — Tämän vuoden raevahingot ovat maakunnassa suuremmat kuin viime vuonna. Tämän osottavat jo tähän mennessä raevakuutusyhtiöille saapuneet vahingonkorvausvaatimukset.

MacDonald on puhunut Canadan kapitalisteille

Englannin ja Canadan kapitalistisen tuotannon kohottamisesta ja brittiläisen imperialismin lujittamisesta

MONTREAL, elok. 8. — Täällä Canadian klubissa pitämässään ensimäisessä puheessaan Canadassa, osottautui Englannin työväenpuolueen johtaja ja maansa hallituksen entinen päämies Ramsay MacDonald olevansa brittiläisen imperialismin asiamies, jonka pääharrastuksena on Englannin kapitalistisen tuotantojärjestelmän nostaminen kykeneväksi kilpailemaan mailman markkinoilla ja pitää koossa liitteistään rakoilevaa suurta imperialistista brittiläistä mailmanvaltakuntaa. Sanaakaan ei häneltä liiennyt johtamansa puolueen tarkotusten ja pyrkimysten selittämiseksi, mikä johtuu siitä, että vaikka johtamallaan Englannin työväenpuolueella onkin kaunissanainen ohjelma, jossa puhutaan työväestön aseman parantamisesta, jopa sosialistisesta yhteiskunnastakin, niin hänen, samoinkuin muidenkin johtajien tarkotuksena ja sydämenasiana on vaan brittiläisen imperialismin tukeminen ja vallitsevan kapitalistisen järjestelmän pönkittäminen. Ei ole siis kummakaan, vaikkei hän erehtyisi puhumaan mitään työväenliikkeestä, työväestön asemasta ja sen parantamisesta sekä sosialistisesta yhteiskunnasta. Sitäpaitsi, eihän se sopisikaan herrasseurassa.

Halunnut yhteisymmärrystä kapitalistien kanssa

Mainittuaan olevansa iloinen tavatessaan koolla suuren joukon "ystäviä", jotka ovat "Montrealin liikemailman johtavia miehiä ja jotka uhraavat elämänsä rakentaakseen suurta Canadan kansakuntaa, joka tulee olemaan oleellinen osa ja elimellinen yksikkö brittiläisessä valtakunnassa", sanoi hän tahtoneensa tavata heidät "silmästä silmään, koska ainoastaan siten me voimme ymmärtää toinen toistamme."

ENGLANNIN LIIKE-ELÄMÄN KURJA TILA PARANNETTAVA JA BRITTILÄINEN IMPERIALISMI KOHOTETTAVA VALTA-ASEMAANSA

Englannin liike-elämän sanoi hän kärsivän olosuhteista ja järjestelystä, jotka kelpasivat kaksi tai kolme sukupolvea takaperin, mutta, sanoi hän edelleen, "meillä on vielä päättäväisyyttä ja tahdonvoimaa uudelleenjärjestää teollisuutemme niin, että **Britannian nimi tulee tulevaisuudessa olemaan mailmanmarkkinoilla yhtä huomattava kuin se on ollut menneinäkin aikoina.**"

Jatkaessaan edelleen puhetta harrastamastaan kapitalistisen järjestelmän ja brittiläisen teollisuuden ja imperialismin pönkittämisestä sanoi hän, että "me kaikki etsimme **valtakunnan yhtenäisyyden** (brittiläisen imperialismin) **ikuista sidettä.**"

SUUREMMOINEN YLISTYSVIRSI CANADAN KAPITALISTISEN KEHITTYMISEN MAHDOLLISUUKSISTA

Lopuksi viritti MacDonald valtavan ylistyshymnin Canadan kapitalistisen kehittymisen mahdollisuuksista. "Vuosien kuluessa teidän väkilukunne tulee suuremmaksi ja suuremmaksi, teidän tehtaanne tulevat suuremmiksi ja suuremmiksi, te kehitätte liikennettä ja kätkettyjä luonnonrikkauksia. Nyt autioina olevat paikat tulevat ahkeriksi teollisuuskeskuksiksi. Canada vuodenkymmenen vuoden tai sadan vuoden kuluttua! Mitä rajoja saatattekaan asettaa mielikuvituksellenne? Mailmassa ei ole kansaa, jonka tulevaisuus olisi varmempi kuin teidän. Rikkauksia vuotaa teidän syliinne (hän puhui kapitalisteille), rahaa tulee runsaasti."

TYÖVÄESTÖN JOHTAMINEN VAAN KEINO KAPITALISTISEN YHTEISKUNNAN PÖNKITTÄMISEKSI TYÖVÄESTÖN AVULLA KAPITALISTIEN EDUKSI JA TYÖLÄISTEN VAHINGOKSI — PETOLLINEN JOHTAJA

Kuten kaikki muutkin taantumukselliset ja petolliset sosialidemokratiset työväenjohtajat, ajattelee ja toimii MacDonaldkin ainoastaan vallitsevan kapitalistisen riistojärjestelmän lujittamiseksi ja käyttää siinä apunaan työläisiä, joiden asian ja vapautusliikkeen hän pettää. Hänen ensimäinen puheensa Canadassa, josta on edellä lainattu oleellisimmat kohdat, ei tullut minkään sattuman vuoksi pidetyksi juuri porvareille ja kapitalisteille, sillä MacDonald ei pelkää mitään niin pahasti kuin kapinallisia työläisiä ja hänen aatemailmansa piiriin kuuluvat kapitalistisen yhteiskunnan lujittaminen ja brittiläisen imperialismin pönkittäminen. Kapitalistiset sanomalehdet ovat tervehtineet häntä yhtenä suurimpana brittiläisen imperialismin apostolina ja konservatiivisena valtiomiehenä, eikä minään punaisena työväenjohtajana, jonka värin hän on jo aikoja sitten kadottanut. Sellaisena on hän työväestön petollinen harhaanjohtaja.

Työn indeksiluku Yhdysvalloissa ja Canadassa

TILASTOT OSOTTAVAT CANADAN OLEVAN PAREMMASSA ASEMASSA TYÖSSÄ OLEVIEN TYÖLÄISTEN LUKUMÄÄRÄÄN VERRATEN, KUIN YHDYSVALTAIN

TORONTO, elok. 8. — Vaikka Canadassa esiintyykin jossain määrin työttömyyttä, niin osottavat tilastot aseman olevan Yhdysvalloissa vieläkin huonomman, sillä työssä olevien työläisten lukumäärää osottavat tilastot esittävät yhdysvaltalaisten työmarkkinain olevan verrattain paljon huonommassa asemassa kuin canadalaisten.

Canadan tilastollinen toimisto on valmistanut vertailevan taulukon, missä rinnastetaan työtilanne tilastojen perusteella kummassakin maassa. Yhdysvaltalaiset numerot osottavat työmarkkinain huonontuneen sitten vuoden 1923 ja canadalaisten parantuneen. Taulukossa on kummankin maan työtilane — työssä olevien työläisten lukumäärä — vuonna 1923 merkitty sadaksi ja seuraavien vuosien numerot osottavat tilanteen suhteellisuutta vuoteen 1923 verraten. Yhdysvaltalaiset tiedot ovat hallituksen työasiain toimistosta ja canadalaiset hallituksen tilastollisesta toimistosta.

Vuosi	Yhdysv.	Canada
1923 keskim.	100.0	100.0
1924 keskim.	90.3	97.5
1925 keskim.	91.2	97.7
1926 keskim.	91.9	104.0
1927 keskim.	88.5	109.3
1928 tammik.	84.2	105.1
helmik.	85.5	106.5
maalisk	86.1	107.1
huhtik.	85.7	106.8
toukok.	85.5	111.5
kesäk.	85.6	118.8
heinäk.		122.9

Vaikka otettaisiinkin huomioon siirtolaisuuden suhteellinen enemmyys Canadaan, Yhdysvaltoihin suuntautuvaan rajotetumpaan siirtolaisuuteen verrattuna, niin siitäkin huolimatta osottavat numerot esittämättömästi Yhdysvalloissa vallitsevan huonommat työmarkkinat kuin Canadassa, vaikkakin yleinen käsitys on kansan keskuudessa päinvastainen.

Canadan tilastollinen toimisto on valmistanut taulukon vartavasten osottaakseen yhdysvaltalaisten työmarkkinain suhteellisuuden täkäläisiin verrattuna, jotta sen kautta voitaisiin jossain määrin ehkäistä canadalaisten työläisten siirtymistä rajan eteläpuolelle.

Poliisi hätyyttelee miehiä elonkorjuutöihin

Elleivät mene töihin tarjotuilla huonoilla palkoilla, niin joutuvat pidätetyiksi irtolaisina

REGINA, Sask., elok. 8. — Täkäläinen poliisi on ryhtynyt hätyyttelemään kaupungissa olevia joutilaita työläisiä ja kulkureita. Elleivät he mene vaikka huonoilla palkallakin tarjottuihin elonkorjuutöihin, niin joutuvat he pidätetyiksi irtolaisina.

Joku päivä takaperin pidätti poliisi 18 työläistä, jotka olivat kotoisin eri seuduilta maata ja Yhdysvalloista. Miehet eivät olleet halukkaita tekemään töitä perin halvoilla palkoilla. Ja kun pidätetyillä ei ollut rahaa kuin yhteensä 15 dollaria, niin tultanee heidät tuomitsemaan irtolaisuudesta, elleivät halua lähteä töihin.

Golfvirta muuttanut suuntaansa

Merkitseekö se jääkauden palaamista Englannille ja Euroopan mannermaalle

LONTOO, elok. 7. — Parin valtamerilaivan kapteenit ovat ilmoittaneet havainneensa, että Atlannin Golfvirta on muuttanut suuntansa idästä länteen. Asiantuntijat koettavat nyt ratkaista kysymyksen, onko tämä vain tilapäinen ilmiö, vaiko pysyväinen. Viimeksimainitussa tapauksessa, saattaisi se merkitä jääkauden palaamista Englannille ja suurelle osalle Euroopan manteretta, jonka ilmastoa Golfvirta on tähän saakka lämmittänyt. Tiedemiehet eivät ole koskaan huomanneet samanlaista ilmiötä.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. K. TENHUNEN. H. SULA. E. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
[illegible]

TILAUSHINNAT:
[illegible]

Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 33 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

[illegible] J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Olympialaiset ja Spartakiaadit

Yhdysvaltalainen toverilehti *Eteenpäin* kirjottaa:

Urheilu kiinnostaa nykyään sekä porvarien että proletaarien mieliä. Sanomalehdissä kirjoitetaan laajasti porvarien olympialaisista. Tarkkaillaan huippusaavutuksia ja mitä kansallisuutta ovat niiden saavuttajat. Kansallinen hulluus riehuu valloillaan. Eivätkä sen valtaan joudu ainoastaan porvarilehdet ja niiden lukijat, vaan sellaisetkin lehdet, jotka sanovat itseään "työväenlehdiksi". Esim. naapurimme Raivaaja reklamoi: "Paavo Nurmi yhä voittamaton!" Voiko kansalliskiihkoisemmin enää mikään sanomalehti esiintyä? Kuka tahansa järkevistä ihmisistä tietää, ettei Paavo Nurmi "yhä" ole enempää kuin on koskaan ollutkaan mikään voittamaton. Hänet on voitettu monilla matkoilla ja monia kertoja. Jos hän nyt sattui voittamaan olympialaisten 10,000 metrin matkan ja vaikka vielä muitakin matkoja, ei se tee vielä voittamatonta. Vain suomalaiseen kansallishumalaan juopunut lehti saattaa hänestä niin sanoa.

Samalla tavalla tietysti muidenkin kansallisuuksien kansallismieliset lehdet ylistävät kansallisurhojaan. Porvarilehdille se on luonnollista, mutta hämmästyttää se hieman, kun samaan järjettömyyteen vajoaa sellainenkin lehti, joka sanoo olevansa "sosialistinen" ja puhuupa vielä joskus marxilaisuudestakin, tietysti väärentäen sitä "oman väärän mielensä mukaiseksi".

Porvarien olympialaiset ovat tällaisen kansallisen humpuukin kohottamista varten. Ne ovat valheen, kateuden ja vääristelyn juhlat. Ne alkoivat riidalla ja päättyvät skandaaleihin. Valkopyövelit ja sodan lietsojat ovat niissä kunniansa kukkuloilla ja missäpä he voisivat esiintyä ihmisten lailla. Todellinen urheilu ja sen kohottaminen heillä ei suinkaan ole mielessään, vaan sen sijaan itsekkäät pyyteet ja voitonhimo. Porvarit itsekin ovat pakoitettuja myöntämään, että nämä seikat hajoittavat olympialaiset siinäkin laajuudessa, missä niitä on näihin aikoihin asti vietetty — koskaan eivät ne ole olleet edes porvarillisessakaan mielessä todellisesti kansainväliset.

Tämän tähden luokkatietoisten työläisten ja työläisurheilijain toivo kohdistuukin Spartakiaadeihin, jotka alkavat Moskovassa t.k. 11 p:nä. Sinne kokoontuu maailman luokkatietoisen työväestön fyysillisen kulttuurin parhaimmisto mittelemään voimiaan, ei vihan ja kansalliskiihkon vallassa, vaan työläisten kansainvälisen toveruuden ja veljeyden innostamina. Kaikista esteistä huolimatta voimme luottaa näistä kansainvälisistä työläisten kisoista muodostuvan kaikin puolin suuremmat ja valtavammat kuin porvarien olympialaisista. Itsessään Neuvostoliitossa on jo suunnattomat joukot voimistelijoita ja urheilijoita, jotka ymmärtävät luokka-asemansa ja tehtävänsä. Vallankumous siellä avasi tiet fyysillisen kulttuurin kohottamiselle ja hämmästyttäviä tuloksia on jo siinä suhteessa saavutettu. Kun nyt Neuvostoliiton urheilijat ja monien maiden kapitalististenkin maista työväen parhaimmat fyysilliset kyvyt rientävät Spartakiaadeihin, niin voimme luottaa niistä todella muodostuvan työväen fyysillisen kulttuurin suurjuhlat.

Työläiset ja työläisurheilijat! Kohdistakaamme katseemme ei Amsterdamiin, jossa porvaristo viettää vihan, kateuden ja saastan olympialaisiaan, vaan Moskovaan, missä maailman työväenluokka alkaa viettää t.k. 11 p:nä fyysillisen kulttuurin esijuhlia, juhlia, joista muodostuu pohja maailman työläisten tulevalle voiton ja riemun juhlille.

"Suomen Sosialidemokraatti" ei voi salata sisintään

Yllä olevalla otsikolla kirjottaa *Työväenjärjestöjen Tiedonantaja*, selostaen sosialidemokraattien ja heidän pää-äänenkannattajansa suhdetta Turun hovissa parhaillaan käsittelyn alaisena olevaan kommunistijuttuun, seuraavaan tapaan:

Jo edeltäpäin oli odotettavissa, että Turun hovissa parhaillaan käsiteltävänä oleva suurjuttu tulee olemaan useissa suhteissa monia aikaisempia suurjuttuja huomattavampi. Henkilöluvuissa niin suhteen se tosin ei ole läheskään niin huomattava kuin v:n 1923 suurjuttu, eikä se siinä suhteessa ole v:n 1925 nuorisoliittojuttua huomattavampi. Sen sijaan se eroaa aikaisemmista suurjutuista siinä suhteessa, että nyt syytetään kaikkia Suomen kommunistisessa puolueessa toimimisesta, mikä puolue toimii Suomessa salaisesti, kun sen sijaan aikaisemmissa suurjutuissa on syytetty ja tuomittu julkisessa ja rekisteröidyssä ei-kommunistisessa puolueessa ja nuorisoliitossa toimimisesta. Jo tämä eroavaisuus tekee tämän jutun aikaisempia huomattavammaksi. Toiset tällä kertaa syytteessä olevista ovatkin myöntäneet kuuluvansa Suomen kommunistiseen puolueeseen ja toimineensa siinä, toiset taas ovat selittäneet, etteivät kuulu mainittuun puolueeseen, mutta ovat kyllä aatteellisia kommunisteja. Tähän mennessä kuulustelluista on edellisen luokkaan kuuluvana erikoisesti mainittava Adolf Taimi. Jälkimäisen luokan huomatuin henkilö on taas Arvo Tuominen, joka jo aikaisemmin on hovin edessä ollessaan tunnustanut avoimesti olevansa kommunisti. Saman tunnustuksen teki hän nytkin heti juttua käsittelyn alkaessa. Paitsi edellämainitun perusluonteen vuoksi, oli myöskin erikoisesti juuri näiden kahden mainitun henkilön vuoksi odotettavissa tästä jutusta entistä juttuja huomattavampaa. Heidän persoonallisuutensa jo takasi, että juttuun tullaan myöskin kiinnittämään hyvin laajaa huomiota. Kun Taimi on v:n 1918 Suomen vallankumoushallituksen — Kansanvaltuuskunnan jäsen, joka on tuon vallankumouksen kukistuttua kärsinyt 10 vuotta maanpakolaisen koulu ja palannut Suomeen, ei sellaisella mielellä kuin esim. tuon saman hallituksen prokuraattori Matti Turkia, vaan mielellä, joka parhaiten ilmenee hänen hoville esittämästään vastineesta, niin oli jo edeltäpäin odotettavissa, että hänen esiintymisensä hovin edessä tulee herättämään suurta huomiota. Kun taas Arvo Tuominen on suuren taloudellisen järjestön huomatuin toimitsija ja koko Suomen luokkatietoisen työväestön rakastama toveri ja kun hän lisäksi on jo aikaisemmin saanut useaan otteeseen esiintyä hovin edessä sekä suorittaa 4-vuotisen "yliopistokurssin", niin jo yksistään se, että hän on jälleen syytettyjen penkillä, pani odottamaan jotain tavallista entistä huomattavampaa. Monien muidenkin syytettyjen pelkkä persoonallisuus oli tällaisen odotuksen lisääjänä.

Jo jutun käsittelyn alkamispäivänä sisälsivätkin kaikkien puolueiden sanomalehdet ainakin maininnan siitä, jotkut kirjoittivat sitä pitemmältikin. Sosdem puolueen pää-äänenkannattajassa oli jutulle omistettu aivan erikoista huomiota, mutta tavalla, jota ei voi vaitiollen sivuuttaa. Artikkeli "Valtiopetoksesta" teki farisealaisen vaikutuksen, etenkin kun sen oli kirjoittanut sellainen surullisen kuuluisa mies kuin Mikko Erich. Siinä oli paikkoja, joihin on syytä kajota yksityiskohtaisemmin muunkin kuin sen vuoksi, että ne sisältävät farisealaisuutta. Erich lähtien siitä, että valtiopetos ei ole sellainen rikos, josta on oikeutettua antaa niin suuria tuomioita kuin Suomen rikoslaki määrää, ja että valtiopetturi pyrkiessään muuttamaan synnyinmaansa yhteiskuntajärjestystä siten, että epäoikeudenmukaiset valtiolliset ja yhteiskunnalliset olot muuttuisivat oikeudenmukaisiksi, toimii täysin puhtain ja epäitsekkäin vaikuttein, sanoo lopuksi m.m.: "Meidän tulee muistaa, että monet maailmanhistorian suurista saavutuksista ovat valtiopetoksen tuloksia." Ja tämän jälkeen hän huomauttaa, että monet nykyajan yleisesti ihaillut ja kunnioitetut henkilöt ovat kaikki valtiopettureita. Mutta herra Erich, joka näillä lausunnoillaan on puolustavinaan nyt syytteessä olevia, ei jaksa näytellä farisealaisuuttaan loppuun asti. Se on hänelle ylivoimaista, sillä onhan hän nimennyt kommunistit veriviholliisikseen ja itse on hän käytännöllisellä toiminnallaan osoittanut olevansa kommunistien verivihollinen. Artikkelinsa lopussa hän näet sanoo, että syytettyjen joukossa voi olla sellaisiakin, joiden toiminta sietää rangaistuksen. Ja tällaisia hänen mielestään näyttää olevan kaikki ne syytetyt, jotka tietoisesti, täysin puhtain ja epäitsekkäin vaikuttein ovat pyrkineet muuttamaan epäoikeutettuja valtiollisia, ja yhteiskunnallisia oloja oikeudenmukaisiksi, koskapa hän sanoo, että syytettyjen joukossa on varmasti sellaisiakin, jotka ovat toimineet ymmärtämättömyydessään, ajattelemattomuudessaan ja kevytmielisyydessään, mikä heille on lieventävä asianhaara, mutta jota kuitenkaan tuomarit tuskin voivat ottaa huomioon, vaan täytyy heidän tuomita nämäkin ehken vastoin tahtoaankin.

Tähän suurjuttuun nähden, joka on todella jo osoittautunut olevan edellisiä suurjuttuja huomattavampi, yritti siis sosdem puolueen pää-äänenkannattaja näytellä farisealaisen osaa, mutta ei kyennyt kuitenkaan edes hetkeksi salaamaan sisintään.

PROLETARIAATTI JA SOTA

Kirj. N. Lenin

(Tämä artikkeli on otettu eräästä raportista, jonka Lenin luki Lauzannessa, 14 p:nä lokakuuta 1914 — pari päivää myöhemmin Plehanovin raporttia — ja joka julkaistiin numeroissa 37—38 "Golos"-lehdessä Pariisissa, 25 ja 27 päivänä lokakuuta. — Toimitus.)

Lenin jakoi raporttinsa kahteen osaan: määrätyn sodan luonteen määrittelyyn ja sosialistien suhtautumisen tämmöiseen sotaan.

Marxilaiselle on sodan laadun määrittely ehdottomasti välttämätöntä, ennenkuin hän voi päättää, miten hän tulee siihen suhtautumaan. Tämmöisen määrittelyn teko ennen kaikkea edellyttää varmuutta ogjektiivisista, ulkokohtaisista olosuhteista ja niistä konkreettisista, aineperäisistä asianhaaroista, joiden alaisena määrättyä sotaa käydään. Sitä on tarkkailtava sen historiallisen ympäristön valossa, missä sitä käydään — ja vain silloin saattaa henkilö määritellä suhtautumisensa siihen. Muussa tapauksessa joutuu määrittelijä eklektiseen eli valikoivaan ja tavallisesti epäjohdonmukaisuuksiin vievään, eikä materialistiseen kysymyksen käsittelyyn.

Historiallisten ympäristöjen, luokkain vuorosuhteiden, y.m. mukaan, henkilön suhtautuminen sotaan vaihtelee muuttuneiden olosuhteiden perusteella. Siksipä onkin typerää kieltäytyä periaatteen takia osallistumasta kaikkiin sotiin. *Yhtä typerää on myös sotain jakaminen hyökkäys- ja puolustussotiin.* Vuonna 1848 vihasi Marx Venäjää sen takia, ettei kansanvalta Saksassa saattanut silloin voittaa eikä kehittyä; kansanvalta ei voinut Saksaa yhdistää jakamattomaksi kansalliseksi kokonaisuudeksi niin kauan, kun takaperoisen Venäjän taantumuksellinen käsi liiteli sen päällä.

Ken tahtoo määritellä suhteensa nykyiseen sotaan, niin hänen on ymmärrettävä, miten se eroaa aikaisemmista sodista, ja mitkä ovat sen yksinomaisia ominaisuuksia. Onko porvaristo antanut siitä ainoatakaan tämmöistä selostusta? Ei ole, eikä se tule sitä tekemäänkään millään muotoa. Ja mikäli sosialistien puuhailuista saattaa päättää, niin niiden tarkkailija joutuu ajattelemaan, ettei edes heillä ole käsitystä nykyisen ja aikaisempain sotain välisestä eroavaisuudesta. Ja, kuitenkin, sosialistit tapasivat selittää sotaa varsin hyvin sekä näkivät sen jo ennakolta. Eikä siinä edes kaikki; yksikään sosialistinen edustaja ei ole pitänyt ainuttakaan puhetta eikä yksikään sosialistinen sanomalehtimies kirjottanut ainoatakaan artikkelia, mikä ei sisältäisi mainitunlaista selostusta. Tämä selostus on niin yksinkertainen, ettei sille lainata lainkaan huomiota, ja kuitenkin, vain tämmöisen selostuksen perusteella saatetaan tähän sotaan suhtautua oikealla tavalla.

KANSALLINEN JA NYKYAIKAINEN SOTA

Lenin käsitteli melko laajasti kahdeksannentoista vuosisadan loppupuolella ja yhdeksännellätoista vuosisadalla käytyjen sotien omituisuuksia. Ne olivat kaikki kansallisia sotia, tapeltu kansallisten valtioiden etujen takia, ja edistivät niiden muodostamista.

Nämä sodat merkitsivät feodalismin tuhoutumista, ja olivat ilmaisuna uuden porvariyhteiskunnan ja feodaalisen yhteiskunnan välisestä kamppailusta. Kansallinen valtio oli kapitalismin kehityksen muuan väistämätön vaihe. Taistelu kansallisen itsemääräämisoikeuden ja itsenäisyyden, kielivapauden ja kansallisen edustuksen puolesta edisti kansallisten valtioiden muodostumista, valtion, mikä kapitalismin määrätyissä vaiheissa on välttämätöntä tuotantovoimien kehitykselle. Semmoisia olivat laadultaan sodat Ranskan suuresta vallankumouksesta Italian ja Preussin sotiin saakka.

Tätä kansallisten sotien tehtävää toteutettiin joko itsensä kansanvallan taholta, tahi Bismarkin avulla, vähääkään perustamatta näihin sotiin osallistuvain tahdosta ja tietoisuudesta. Kansalliset sodat, nupustaan puhkeavan kapitalismin sodat, olivat välttämättömiä nykyisen sivistyksen voitolle, kapitalismin täydelliselle kehittymiselle.

Imperialistiseen sotaan nähden on juttu tykkänään toinen. Tässä suhteessa ei eri maiden ja erilaisten sosialistien keskuudessa ole ollut mielipide-eroavaisuuksia. Kaikissa kongresseissa, käsiteltäessä päätöslauselmia, joilla määriteltiin meidän suhtautumistamme jokaiseen mahdolliseen sotaan nähden, oltiin yksimielisiä siitä, että tämä sota tulee olemaan *imperialistinen sota.* Kaikki Europan maat olivat saavuttaneet saman kapitalistisen kehitysasteen, jokainen niistä oli jo antanut kaiken sen, mitä kapitalismi voi antaa. Kapitalismi oli saavuttanut ylimmän muotonsa, eikä enää vienyt ulkomaille tavaroita, vaan pääomaa.

Sillä ei ollut enää tilaa kansallisessa kotelossa, mitä se sen takia ryhtyi särkemään, ja nyttemmin on taistelu käynnissä maapallon mannermaiden viimeisten jätteiden kontrollista. Kun kahdeksannentoista ja yhdeksännentoista vuosisadan kansalliset sodat olivat merkkinä kapitalismin alkamisesta, niin sitävastoin osottavat imperialistiset sodat kapitalismin loppua.

Se onkin juuri imperialismi, mikä lyö erikoisen leimansa nykyaikaisiin sotiin ja mikä erottaa nykyisen sodan kaikista sen edeltäjistä.

Me saatamme määrätä suhteemme nykyiseen sotaan vain siten, että me käsittelemme sitä sen erityisen historiallisen ympäristönsä perusteella, kuten jokaisen marxistin tulisi tehdä. Muuten me joudumme toimimaan vanhojen käsitteiden ja väitteiden perusteella, jotka sopivat toisenlaisiin, nykyään löytymättömiin olosuhteihin. Näiden vanhentuneiden käsitteiden joukossa mainittakoon muun muassa isänmaallisuuskäsite ja sodan jakaminen, kuten aikaisemmin huomautin, hyökkäys- ja puolustussodaksi.

Nykyisten olosuhteiden elävässä kuvassa on tietysti huomattavissa vapautta, paikkoja, mitkä on maalattu vanhalla siveltimellä. Niinpä esim. nykyisistä sotaakäyvistä maista Serbia yksin taistelee kansallisen olemassaolonsa puolesta. Intiassa ja Kiinassa tietoisella proletariaatilla ei myös ole muuta valinnan mahdollisuutta, kuin seurata kansallista polkua, sillä nämä maat eivät ole vielä muodostaneet itseään kansallisiksi valtioiksi. (Kansallisen valtion synnytystuskat ovat parhaillaan päällä Kiinassa. Suomentajan huomautus.) Jos Kiinan on, tätä päämäärää silmällä pitäen, ryhdyttävä hyökkäyssotaan, niin me emme voi kieltää siltä sympatiaamme siksi, että, objektiivisesti, semmoinen sota olisi edistysmielistä sotaa. Samoista syistä oli Marx vuonna 1848 oikeutettu puoltamaan hyökkäyssotaa Venäjää vastaan. Täten oli yhdeksännentoista vuosisadan lopun ja kahdennenkymmenennen vuosisadan alun pohjaäänenä — imperialistinen politiikka.

Imperialismi on se kapitalismin aste, johon mennessä kapitalismi on kehittynyt korkeimmilleen, ja alkaa sen jälkeen rappeutumaan. Imperialismi on erikoinen ajanvaihe, ei sosialistien tietoisuudessa, vaan todellisissa suhteissa. Taistelu on käynnissä jätteiden jaosta. Semmoista on kapitalismin viimeinen historiallinen tehtävä. Kauanko tämä aikakausi tulee kestämään, sitä emme voi sanoa. Sen kuluessa tulee ehkä olemaan useoita samanlaisia sotia kuin nykyään käynnissä oleva. Mutta joka tapauksessa on meidän käsitettävä, että nämä sodat eivät tule olemaan entisten sotain kaltaisia, ja että, samaten, sosialistien suoritettavana oleva tehtävä tulee muuttumaan.

Proletaarinen puolue todennäköisesti tarvitsee tykkänään toisenlaisen järjestömuodon näiden tehtäväin ratkaisemiseksi.

Lentokirjasessaan "Weg zum Macht" on Kautsky huolellisesti tutkinut taloudellisia ilmiöitä, ja tehnyt niistä varsin varovaisia laskelmia osottaen, että me olemme siirtymässä uuteen, tykkänään toisenlaiseen vaiheeseen, kuin mitä oli aikaisempi rauhallinen, asteittainen kehitys.

Minkälaisen tulisi tähän uuteen kehitysvaiheeseen soveltuvan järjestömuodon olla, on vaikeaa vielä sanoa. Mutta itsestään selvää on se, että uusien tehtävien takia tulee proletariaatin luoda uusia järjestöjä, tai muuntaa entisiä. Tämän takia on pelko entisten järjestömuotojen kumoamisesta varsin typerää, mikä pelko on niin suuressa vallassa varsinkin Saksan sosialidemokraattien keskuudessa; yhtä typerää on myös laillisuus mistä hinnasta hyvään.

(Jatk.)

Porvaristo valmistaa "rauhaa"

Eräs ruotsalainen työväenlehti julkaisee muutamia tietoja Ruotsista, jotka osoittavat, millä tavalla kapitalistit valmistautuvat "aseistariisuutumiseen", josta he niin paljon huutavat. Selostuksen mukaan on Ruotsistakin viime vuosina tullut oikea kansainvälinen aseidenhankkijamaa.

Esimerkiksi sikäläiseltä Boforsin tehtaalta lähetetään aseita vuosittain melkein kaikkiin Europan maihin, Kiinaan, Argentinaan, Yhdysvaltoihin, Chileen y.m. Vuonna 1922 nousi tämän tehtaan asetuotanto korkeimmilleen. Silloin oli tehtaan sotavarusteiden valmistusarvo yli 14 miljoonan kruunun. Muutamina seuraavina vuosina sotatarvetuotantoa vähän supistettiin, mutta nyt on sitä taas entisestäänkin laajennettu, ja tehtaalla lopetettu melkein kaikki siviilityöt.

Vuonna 1922 vietiin Ruotsista tykkejä, haubitseja ja mörssäreitä ulkomaille yli 8 milj. kr. arvosta: siitä Norjaan yli 2 milj arvosta. Tanskaan lähes 2 milj. arvosta ja loput ympäri maailmaa aina Kiinaan ja Amerikaan asti. Vuonna 1926 lähetettiin Ruotsista samoin sotatarpeita kaikille ulkomaille 9 miljoonan kruunun arvosta ja viime vuonna 12 miljoonan arvosta.

Nämä ovat vain eräästä pikku maasta otettuja numeroja. Kun otamme huomioon, ettei Ruotsi ole mikään erikoismaa aseiden valmistuksessa, niin saamme jonkinlaisen käsityksen, kuinka kauhistuttavia määriä maailmaan hankitaan uusia murhavälineitä.

Kun imperialistit ovat saaneet pelinsä miljoonien hengillä niin pitkälle valmiiksi, että sotavarustelut ovat selvät, ei silloin tarvita kuin kipinä, joka sytyttää tämän hirveän murhakoneiston käyntiin. Silloin tulevat asetehtailijat kunniaansa. Kuulat tekevät velvollisuutensa ja niitä valmistavien yhtiöiden osakkaat tuntevat tyydytystä, kun saavat entistä enemmän kaupaksi murhavälineitään, jotka tuhoavat kaupunkeja, kyliä ja ihmiselämää. Ja heitä, näitä tehtailijoita, jotka nyt valmistavat murhavälineitä kaikkeen maailmaan aiotaan sitten vieläkin kunnioittaa suurina isänmaallisina, vaikka he juuri valmistuttavat niitä aseita, joilla toisten maiden sotajoukot saattavat aikoinaan tuhota valmistajamaan perusteellisesti.

Suuren kommunistijutun käsittely Turun hovioikeudessa

Ohranan kuulustelutavoissa paljastunut kaameita kohtia — Useimmat vangituista kertovat tulleensa pahoinpidellyiksi mitä julmimalla tavalla

Kun lehtemme tila ei salli selostaa Turun hovioikeudessa käsiteltävänä ollutta viimeisintä kommunistijuttua kaikessa laajuudessaan, niin toivottavaa ja mielenkiintoista kuin se olisikin, niin otamme tämän jutun vaiheista vain muutamia kuvaavia esimerkkejä, jotka osoittavat eräitä Suomen valkoiselle terrorihallitukselle ominaisia piirteitä. Kuvaava Suomessa vallitsevalle raakalaisuudelle, jolla hallitus viranomaisineen kohtelee valtiollisia vastustajiaan, on erään pidätetyn seuraava kuvaus ohranan "kuulustelutavoista":

Aleksi Hirvelä kertoo ohranoiden rääkänneen itseään tavalla, joka tekee tärisyttävän vaikutuksen

Kun syytettyä koskeva ohranan laatima kuulustelupöytäkirja oli luettu ja syytetty tehnyt siihen nähden muistutuksia, pyysi hän avustajaltaan tietoa, onko hänellä oikeus tässä yhteydessä tehdä muutamia muistutuksia kuulustelutapoja vastaan. Saatuaan siihen myöteisen vastauksen, kertoi syytetty seuraavaa:

Pöytäkirjoista, puuttuu useita kohtia. Ne tiukkasivat minulta jatkuvasti Suomen byroota. Lupasivat minulee 50,000 markkaa rahaa, ja järjestää matkan Amerikaan, jos minä ilmoitan heille, missä byroon arkisto sijaitsee. Mutta tuollaista ilmoitusta en voinut tehdä, jo senkään takia, koska en tiennyt enkä tiedä, onko sellaista arkistoa olemassakaan. Kanssani on pidetty lukuisia kuulusteluja, mutta niistä on yksi aivan erikoinen. Se tapahtui toukokuun 30 päivän illalla ja alkoi klo 10 tienoissa. Minut vietiin johonkin koppiin, johon tuli kolme miestä minua muka tutkimaan. Kaksi näistä sitten poistui. Jälelle jäänyt tiukkasi: Ilmoittakaa nyt, missä Suomen byroon arkisto on. Teillä on puolen tunnin ajatteluaika. Sen jälkeen se on jo myöhäistä. Sen jälkeen tuli kaksi miestä lisää koppiin. He kuiskuttelivat jonkun aikaa hiljaa keskenään asioita. Sitten muuan soitti jonnekin ja tilasi auton, korostaen erikoisesti: "Huom! Kupee". Minut pantiin sitten tiukkoihin käsirautoihin ja vietiin autoon. Vierelleni istunut mies näytti sitten minulle pyyhelinaa ja kysyi: "Tiedättekö, mikä tämä on?", johon vastasin myönteisesti. Mies sanoi nyt: "Nyt lähdette viimeiselle matkalle." Autolla kuljettiin sitten Siltasaarelle ja Eläintarhantietä eteenpäin. Lahden kohdalla sidottiin pyyheliina tiukasti silmilleni. Kuljettiin vähän aikaa eteenpäin. Tie muuttui huonoksi, jota mukana olleet miehetkin kirosivat. Hetken kuluttua asetti vierelläni istuva mies jonkun kovan esineen ohimoani vasten kysyen: "Tiedättekö, mikä tämä on?" Vastasin: "En." Samainen mies kysyi sitten toisilta: "Joko minä ammun?" Siihen kuulin vastattavan: "Älä helvetissä, täällä on vielä ihmisiä." Taas mentiin jonkun matkaa eteenpäin ja sitten auto pysähtyi. Minut otettiin pois autosta ja talutettiin erääseen huoneustoon. Side otettiin pois silmiltäni, mutta kädet pidettiin edelleenkin raudoissa. Silloin huomasin, että huone, johon minut oli kuljetettu oli hyvin pieni. Ikkunat oli peitetty paksulla verholla, joka muistutti sotilasvilttiä. Sitten alettiin tiukkaamaan jälleen Suomen byroon arkistoa. Huoneessa oli aina vain yksi mies kerrallaan. Minua revittiin ja uhkailtiin. Sanoivat, että he jaksavat olla kaksi päivää täällä, jonka jälkeen tekevät minusta selvän.

Jäseniäni revittiin. Käsiäni taivutettiin luonnottomaan suuntaan. Vatsaani hierottiin ja raadeltiin kylkiäni

Tunsin kauheata tuskaa. Sitten kiduttaja huomasi kaulassani huivin. (Syytetty näytti tätä huivia oikeudelle) kiristi sen lujasti ja hirtti siten minut, niin että menin aivan sekaisin. Kun sitten jonkun ajan kuluttua tulin jälleen tajuihini, oli tajuttomuustilani aikana tullut toinen mies luokseni ja oli muka ihmettelevinään: "Mitä täällä on tapahtunut?" En ollut selvillä, mitä minulle oli tehty, mutta minuun koski kauheasti. Suustani tuli verta ja yksi hammas oli minulta lyöty irti. Kätkin irtilyödyn hampaan niin, ettei ohrana ole voinut saada sitä minulta pois. Sitten saapui taas toinen mies, joka asetti browningin ohimolleni kertoen, että hänelle on sattunut usein vahingonlaukauksia. Ilmoitin pelkääväni sellaista asetta. Ranteeni olivat tällöin niin turvonneet, että käsiraudatkin olivat vaipuneet turvotuksen peittoon. Sitten otettiin raudat pois. Sen jälkeen eräs sanoi: .... "Saako täällä sanoa niin kuin minulle sanottiin?"

Oikeuden puheenjohtaja: "Sanokaa pois vaan."

Syytetty jatkoi: "Viekää se saatana avantoon, kun ei siitä muuten saada henkeä pois." Tunsin kauheita tuskia, vaikken uskaltanutkaan sitä sanoa, kun pelkäsin uutta rääkkäystä. Pyyheliina pantiin jälleen silmilleni, mutta ei käsirautoja ranteisiin, kun ei ollut niin suuria, että olisivat turvonneisiin ranteisiini ulottuneet. Sitten vietiin autoon ja ruvettiin jälleen ajamaan. Kun pyyheliina vihdoin otettiin pois, huomasin oltavan Helsingissä lähellä Hakaniemen toria, jossa huomasin, että oli tultu Sörnäisistä päin. Hakaniemessä näin kellon olleen noin 3—4 yöllä. Matkamme oli siis kestänyt noin 4—5 tuntia. Autommme pysähtyi Fabianinkadulle, jolloin kaksi virkapukuista poliisia tuli lähellemme ja toinen kysyi: "Eihän se vain varas liene?" Mitään apua en pyytänyt enkä valittanut kipuani, koska pelkäsin yhä uudelleen joutuvani saman rääkkäyksen alaiseksi. En ole kertonut tätä avustajallenikaan, koska uhattiin samanlaisella yökuulustelulla. Kaikkiaan pidettiin kanssani 16 kuulustelua, joista vain yksi oli siivo. Minua pidettiin pimeässä kopissa 12 vuorokautta. En saanut ottaa vastaan ulkoapäin tuotuja paketteja. Sain tyytyä vain talon sapuskoihin, sellaisia kuin ne sitten ovat. Pimeässä kopissa oleskellessani, tulivat silmäni niin sokeiksi, etten osannut liikkua mihinkään. Kun minut sitten tuotiin taas päivänvaloon tutkittavaksi, oli vartijain talutettava minua. Sitten minulle annettiin jälleen selli, jonne tuli päivänvaloa.

Kun syytetty oli lopettanut kertomuksensa, vallitsi istuntosalissa eräänlainen hautaustunnelma. Itse kertojakin oli hyvin järkytetty

Puolustusasianajaja Salo pyysi sitten puheenvuoroa:

Pyydän tässä yhteydessä huomauttaa, että kun hra Bangilta tiedusteltiin, miksi Hirvelän, Kiven ja Järvisen ei anneta ottaa vastaan heille lähetettyjä ruokapaketteja, vastasi herra Bang: "Nämä herrat eivät ole täällä tehneet muuta kuin maanneet ja törsänneet, joten he saavat tyytyä siihen ruokaan, jota heille täällä annetaan." Tämä tapahtui juuri samaan aikaan, jota syytetyn äskeinen kertomus koskee joten niillä saattaa olla yhteyttä keskenään.

Syytetty näytti nyt oikeuden jäsenille kaulaliinaa, jolla hänet oli kuristettu sekä hammasta, joka oli isketty hänen suustaan irti. Sanoi säilyttävänsä niitä muistoesineinä.

TYÖVÄEN URHEILU

Liittotoimikunnan tiedonantoja

Voimistelujohtajakurssit

Voimistelujohtajakurssit joita tämän syksyn aikana tullaan liittomme alueella pitämään on järjestetty alkavaksi Beaver Lakelta ja sieltä Soohon, Port Arthuriin ja sen ympäristölle, sieltä Timminsiin, Kirkland Lakelle ja sen jälkeen Sudburyn ympäristölle. Kurssien ohjaaja tov. Yrjö Ahtio saapuu tänne t.k. 20—25p:än vaiheilla ja tulee kurssit alotettavaksi heti Beaver Lakella tov. Ahtion saavuttua. Tämän tiedonannon perusteella tulee seurojen Beaver Lakella, Soossa, Port Arthurissa ja yleensä joka paikassa, jossa kursseja tulee pidettäväksi, ryhtyä toimenpiteisiin että kaikki, joilla vaan suinkin on tilaisuus päästä mukaan osallistuvat näihin. Iltakursseille luonnollisesti tulee suurempi osanottajamäärä, mutta tulee myöskin valvoa, että kaikki, joilla on tilaisuus päästä päiväkursseille mukaan sinne myöskin tulisivat, sillä ovathan nämä ainutlaatuiset ja samalla seurojen toiminnan virkistämiseksi juuri toimeenpantu. Alkää lyökö laimin käyttää tilaisuutta hyväksenne, sillä tällaisia kursseja olemme jo kauan kaivanneet ja nyt kun tuumasta on tullut tosi toivomme, että saamme myöskin joukot mukaan ja sitä tietä urheiluharrastuksen leviämään yhä laajempiin työläispiireihin. Samalla kun seurat tekevät valmistuksia oppilaiden kursseille innostamiseksi, tulee myöskin suunnitella oikein valtavia ja innostavia alkajaistilaisuuksia sekä kurssien loputtua lopettajaisia, joista saadut tulot tullaan käyttämään kurssien rahastamiseksi.

Ylimääräinen verotus

Kuten tunnettua, päätti liittokokous 50 sentin jäsenkohtaisen ylimääräisen veron perittäväksi kurssirahaston hyväksi. Mainitun veron keräämiseksi ei liittotoimikunta ole tällä kertaa painattanut erikoisia veromerkkejä, vaan tulee seurojen jäsenkirjurien tehdä merkintä kunkin jäsenen jäsenkorttiin silloin kun ylim. vero on suoritettu ja ne seurat, jotka eivät peri veroa jäseniltään, tulee tilittää seuran jäsenlukua vastaava summa seuran kassasta liittotoimikunnalle edellämainittuun kurssirahastoon.

Miina Wallin keittokirja

Lukemattomien kyselyitten johdosta voimme huomauttaa, että Wallin keittokirjaa saadaan noin kuukauden sisällä, joten toivomme tarvitsijain olevan vielä jonkun aikaa kärsivällisiä.

Lehtipaja

Työmiehen neljännesvuosisata juhlajulkaisu, saapuu pikapuolin Vapauden kirjakauppaan. Sen hinta on $1.00. Asiamiehiä kehotetaan nyt jo ottamaan tilauksia tuolle komealle, historialliselle julkaisulle.

Toveruudella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Liikkeenhoitaja halutaan

Vapauden Port Arthurin konttorin hoitajan paikka julistetaan täten toimeenkykenevien haettavaksi. Etutilalla otetaan huomioon henkilö, joka voi kirjoittaa uutisia sanomalehteen. Ilmottakaa hakemuksessanne myöskin muut mahdolliset kykynne. Valituksi tulevan täytyy hankkia $2,000.00 luotettavan takauksen. Ilmottakaa mihin työväen järjestöön ja miten kauan siihen olette kuuluneet. Lähettäkää hakemuksenne mahdollisimman pian sillä valinta tehdään heti kun kyvykkäitä hakijoita ilmaantuu. Lähettäkää hakemuksenne osotteella

Vapauden johtokunta,
Box 69, Sudbury, Ont.

Tähän mennessä ovat seuraavat seurat suorittaneet ylim. veron kurssirahastoon: Timminsin Ilo $22.50, Yritys Coteau Hill $9.50, Viesti South Porcupine $13.50. Seurat jotka eivät vielä ole suoritusta tehneet, tulee ottaa esimerkkiä edelläolevista ja tehdä suoritus kurssirahastoon mahdollisimman pian, sillä kurssien ohjaaja tov. Ahtio alottaa työskentelynsä t.k. loppupuolella ja tarvitsemme silloin myöskin varoja.

Kurssinapit

Kaikille liiton alaisille seuroille ja ensikädessä niille, joiden alueella kursseja tullaan pitämään, liittotoimikunta tulee lähettämään n.s. kurssinappeja, joita myydään 25 sentin hinnasta kurssirahaston hyväksi ja tulee seurojen kurssien pitoaikana näitä nappeja myymällä herättää myöskin liikkeellemme myötämieliset ainekset avustamaan tämän tunnustusta ja yleistä mielenkiintoa herättävän hankkeen onnistumista.

Kaikki huomio siis toimintamme tunnetuksitekemisen hyväksi tulee asettaa vireeseen ja olemme varmat, että toimintamme ei myöskään jää tuloksettomaksi eikä yleistä huomiota vaille, niinkuin tähän saakka on tahtonut olla.

Kilpailuista selostaminen

Olemme panneet kuluvan kesän aikana merkille, että useissa seuroissa, joissa on pantu toimeen kilpailuja ei ole kyllin hyvin huolehdittu niissä saavutettujen tulosten saattamiseksi julkisuuteen, vaan olemme kilpailuuutiset saaneet kovin vanhoina ja monien viikkojen perästä. Näin ei saa olla, vaan tulee seurojen kilpailuja järjestäessään myöskin huolehtia, että uutiset niistä saatetaan niin tuoreena kuin mahdollista julkisuuteen ja kilpailuja seuraava yleisö saa kilpailuuutiset tuoreina.

Liittotoimikunnan puolesta:
Paavo Ruohonen.

LIITTOTOIMIKUNTA

TUL:n liittotoimikunnan kokous pidetään ensi sunnuntaina, t.k. 12 p:nä Beaver Lakella kilpailujen kestäessä lähemmin määrättynä aikana. — Siht.

Spartakiaadit

Äskettäin saapunut ruotsalainen toverilehti Politiken kertoo, että Suomen työläisurheilijat ovat päättäneet lähettää Spartakiadeihin 110-henkisen joukkueen. Joukkueeseen kuuluu 16 nyrkkeilijää, kaksi jokaiseen painoluokkaan; 16 painijaa; 15 potkupalloilijaa; 12 uimaria ja 30 yleisurheilijaa sekä vesipallojoukkue. Lisäksi tulevat joukkueeseen kuulumaan sen johtajat ja muut tarvittavat virkailijat.

Suomen työläisurheilijain osanotosta Spartakiadeihin on siis tullut tosi noskelaisten raivokkaasta vastarinnasta huolimatta. Onnittelemme Suomen työläisurheilijoita päättäväisyydestään!

NAISTEN OSASTO

Keski-Ontarion naisosastoille

Sacco-Vanzetti muistojuhlia järjestämään

Piakkoin, tarkemmin sanottuna elokuun 22 p:nä tulee kuluneeksi vuosi siitä kun kaksi työväenmiestä, Sacco ja Vanzetti, vietiin kuolemaan väärien syytösten ja valheellisten todistusten nojalla vain siitä syystä, että seisoivat järkähtämättömästi vakaumustensa takana. Naisina, äiteinä tulee meidän kunnioittaa heidän muistoaan. Äiti oli heidätkin rakastaen, hellien ja toivoen, monet tuskat, vaivat ja huolet kestäen maailmaan miehiksi kasvattanut. Toinen heistä oli isä ja puoliso, mutta kuinka sydämelle käypiä ja rohkaisevia olivatkaan hänen viimeiset sanansa pojalleen ja vaimolleen.

Kaikkien työläisnaisten liittoon kuuluvien naisten tulee osanotollaan avustaa paikkakunnallaan järjestettävien Sacco-Vanzetti muistojuhlain on-nistumista ja missä ei muu osasto tai järjestö niitä toimeenpane, on se tehtävä naisosastojen jos suinkin mahdollista.

Tulot aluejuhlista

Keski-Ontarion naisten aluejuhlista oli tuloja yhteensä 336 dollaria ja menot 276 dollaria. Jäännös tulee jäämään sihteeristön rahastoon, käytettäväksi agitatsionitarkotukseen. Juhlan onnistumisesta kiitämme kaikkia juhliin osanottajia.

Yhteisymmärrystä ja toimintaintoa edelleen toivoen piirrämme

Toverillisesti:
Työläisnaisten liiton Keski-Ontarion piirin sihteeristö — Lempi Venhola

Suomesta

VASTALAUSEKOKOUKSIA POHJOIS-SUOMESSA SUURJUTUN ALKAESSA

Viime kuun 16 päivänä lopettivat Tornion Kuusiluodon sahan työläiset aivan äkkiarvaamatta, kenenkään kehoituksetta, työnsä päivällä klo 2 alkaen, siten osoittaen solidaarisuuttaan Turun hovissa syytettyinä oleville työläisille. Koko saha jäi seisomaan, sen noin 400 työläisen keskeytettyä työnsä.

Saman päivän illalla oli työväen hallussa olevalla talolla kokous, jossa työläisiä salin täydeltä. Kokouksessa hyväksytiin päätöslauselma ohranavainojen johdosta ja vaadittiin vangittujen pikaista vapauttamista.

Tiistaina palasivat työläiset työpaikalle entiseen tapaan. Tällöin olivat kuitenkin sahan pomot isommasta pienimpään lähteneet vuorostaan "mielenosoitukselle", jättäen sahan yksikseen. Vieläpä lähtiessään olivat vetäneet tehtaan lipputankoon siniristilipun, siten omalla tavallaan hekin osoittaen kunnioitustaan suurjutussa syytettyinä oleville. — Olihan juuri tuo päivä suurjutun alkamispäivä Turun hovissa.

Työläiset eivät herrain mielenosoituksesta hämmästyneet, vaan palasivat takaisin, kutsuen yleisen työväen kokouksen taas siksikin päiväksi klo 1:ksi. Yleisöä saapui onnistuneeseen vastalausekokoukseen salin täydeltä. Tilaisuuteen oli onnistuttu hankkimaan puhuja Kemistä. Sahan herrat olivat siis olleet auttamassa työväen vastalausekokouksen järjestämisessä, varaamalla heille vapaapäivän.

Vastalausekokous Kemissä

Samana iltana oli Kemin työväentalolla suuri vastalausekokous. Kokouksessa pantiin vastalause vainotoimien johdosta ja lähetettiin syytettyjen puolustusasianajajalle Turkuun tervehdyssähkösanoma syytettyinä oleville työläisille esitettäväksi.

Tähän mennessä ovat Pohjolassa olleet joko pitemmän tai lyhemmän ajan vastalauselakossa kaikki työmaat, lukuunottamatta erästä 20 hengen työpaikkaa.

Vastalauselakkoihin osallistuneitten luku Pohjolassa kohoaa siten useampaan tuhanteen.

NUORISON OSASTO

Beaver Laken nuorisokurssien päättäjäistilaisuus

C. kp. viidennen piirin nuorisokurssien päättäjäis-iltamat vietettiin Beaver Laken haalilla, elokuun 4 päivänä.

Ainutlaatuiseen tilaisuuteen kutsuen saapui runsaslukuinen yleisö, tekemään loppukatsauksen kurssilaisten toiminnasta.

Esimerkillisenä kurssien saavutuksista oli se, että kurssilaisista itseltään oli tilaisuuteen hankittu kuusi puheenvuoroa, koskien eri aloja, joita olivat kurssilla käsitelleet. Näiden puheiden pohjimmainen sisältö oli hyvää yleensä, kun niin myöskin yleensä voi sanoa niiden esityksestäänkin olleen tyydyttäviä.

Kurssilaisten lisäksi puhuivat toverit Custance, Jääskeläinen ja Pohjansalo. Kurssien ohjaajana viimeiset kaksi viikkoa toiminut tov. Custance lausui vilpittömän mielihyvänsä kurssien onnistumisesta. Kurssien sisäinen elämä oli pysynyt ehjänä ja kokonaisena kaikista vaikeuksista ja heikkouksista huolimatta. Toveri Jääskeläinen tavallaan antoi evästyksiä oppilaille heidän tulevalle toiminnalleen omille paikkakunnilleen mennessään.

Muu ohjelma sisälsi lukuisia lauluja, runoja, y.m., joka kaikki oli valittu vallankumouksellista merkitystä silmälläpitäen. Ohjelman lopussa oli yksinäytöksinen näytelmä kurssilaisilta.

Valtavimman vaikutuksen läsnäolijoihin teki viimeinen nimihuuto, joka toimitettiin kahdentoista aikana yöllä, ohjelman päätyttyä. Kurssilaiset kaikki asettuivat riviin. Nimihuudon toimitettua mainitsi toveri Pohjansalo kurssilaisille muutamin sanoin heidän vallankumouksellisesta tehtävästään. Kurssilaiset hajaantuivat eläköönhuutojen kaikuessa ja Kansainvälistä laulaen. Kurssit siis päättyivät mitä ehjimmän joukkotunteen vallitessa.

Voi olla vakuutettu, että jokainen kursseille osallistunut palaa takaisin paikkakunnalleen varmempana ja kykenevämpänä taistelijana kommunistisen liikkeen riveissä. Jokainen heistä selvemmin käsittää velvollisuutensa sotilaana vallankumouksellisessa armeijassa. Se tarmo ja päättäväisyys, joka ilmeni kurssilaisten viimeisessä toiminnassa, nim. hajaantumisessa, ei ainoastaan kylvänyt varmuutta asiaansa kurssilaisiin, vaan myöskin kaikkiin niihin iltamavieraisiin jotka olivat tilaisuudessa seurata sitä.

Suuremmalla tarmolla eteenpäin kohti lopullista voittoa!

Ammutut sarastuksessa

Muudan kenraali hellämielisenä

Englantilainen kenraali F. P. Crozierin hellämielisyys, ja hän on kirjoittanut suurta huomiota herättäneen kirjan sotaraakuuksista — kenraali tulkitsee ajatuksiaan antamalla pikkukuvauksen eräästä teloituksesta viime maailmansodassa (joka teloitus on kaikesta päättäen ollut yksi äärettömän lukuisista). Pojat sietivät kaiken valittelematta, mutta yhden heistä, erään vapaaehtoisen, "hermot pettivät" ja hän karkasi, mutta salapoliisit saivat hänet kiinni jossakin Boulognessa. Hänet raahattiin tietystä kenttäoikeuteen, missä tuomittiin ammuttavaksi. Tuomio oli pantava täytäntöön ensi aamusarastuksessa. Kenraali, jonka esitystä seuraamme, oli pannut aikojen vieriessä merkille tällaisen teloituksen vaikeudet. Hän piti huolta, että ampumaan komennettu patrulli pysyi raittiina, ja hän huolehti myös ammuttavasta, hankkien tälle viimeiseksi yöksi papin, pullon rommia, toisen viskiä j.n.e. Aamulla sidottiin kaikelle kuuro ja sokea tuomittu paaluun, patrullijoukko komennettiin esiin, mutta johtavalle luutnantille oli annettu käsky pitää revolverinsa valmiina, sillä miesten ampumataitoon ei käynyt luottaminen, vaikka olivat vain muutaman metrin päässä uhrista, sillä he "saattoivat aamukylmän ja hermostumisensa vuoksi tähdätä huonosti". Ja aivan oikein, sotilaat ampuivat niin huonosti, ettei lääkäri voinut todeta uhria kuolleeksi minkä vuoksi luutnantin oli suoritettava lopputeurastus. Ammutun omaisia säästettiin upseeriston taholta mutta viranomaisten oli siitä toki ilmoitettava, omaiset kun muutoin olisivat saaneet "täyden" eläkkeen. Tätä pitää kenraali vääryytenä, "koska jokainen tietää, että monet niistä, jotka maailmansodassa "kuolivat sotakentällä" ylemmästä alempaan, itse asiassa ammuttiin omien joukkojen toimesta paniikin estämiseksi"! Eräässäkin taistelussa täytyi erään everstin ampua tällaisessa tapauksessa toisen everstin!

Mutta kenraali huomauttaa itsekin, ettei pidä luulla, että rikkoneita upseereja olisi ammuttu suhteellisesti yhtä suuressa määrin kuin sotilaita. Päinvastoin suoritettiin ammunnat hyvin "sattuman kaupalla", ja niinkin korkeat päälliköt kuin kokonaisen armeijakunnan, solahtivat rangaistuksetta läpi kuin koirat veräjästä. Eräässäkin tapauksessa vapautettiin täysin syypääksi todistettu korkeampi upseeri vain verukkeiden nojalla, joista päämajan lakimiehillä, mutta ei yhdelläkään muulla ihmisellä maan päällä ollut aavistustakaan. Kirjoittajasta olisi jopa eräs kenraalikin pitänyt asettaa seinää vasten (tosin vain yksi).

Kapinateloitukset ovat kenraalistamme toista luokkaa. Tällöin on rikkomuksen syynä melkein aina jokin laiminlyönti upseeriston taholta, joten kapina olisi voitu tavallisesti estää. 27 vuotta sitten oli Länsi-Afrikan sotilasjoukoissa kapina, ja hän ei ole koskaan voinut unohtaa sitä, että kapinallisten sotilasten kera ei ammuttu upseereja, jotka olivat synnyttäneet kapinan jättämällä sotilasosaston hädän ja puutteen käsiin. Samoin oli myös laita monesti Ranskassa. Ja kenraali jatkaa, että jos vain kunnostautuminen palkittaisiin, mitä tulee varsinkin korkeimpiin upseereihin, ja tavanmukainen esikuntasyvämietteisyys saisi väistyä toiminnan tieltä, niin vältettäisiin monet teloitukset.

Ja tämän esityksensä jälkeen paljastaa kenraali lopuksi, mitä on hellämielisyydessään pohtinut sotaraakuuksien estämiseksi, nimittäin, että tuomitut ammuttaisiin — ei kivääreillä vaan kuularuiskuilla. Hän kehottaa toteuttamaan tämän "reformin" Englannin armeijassa (mikä reformi sopii varsinkin hyvin tukkutuotantoon). On epäinhimillistä, sanoo hän, että sotilaat pakotetaan ampumaan toverinsa, tai upseeri pitämään huolta armolaukauksesta, kun kerran voidaan hoitaa asia koneellisesti.

Kenraali unohtaa kuitenkin hempeämielisyydessään, että konekivääriäkin on jonkun hoidettava, ja että siltì on kysymys eläimellisestä teurastuksesta.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p. —6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

TYÖLÄISTEN YSTÄVÄ
Muistakaa tämä. Kannattakaa miehiä jotka tuntevat työn arvon. Monet ovat tyytyväisiä palvelukseeni ja kohtuulliseen hintaan. Kaksi lajia ruumis- ja sairasvaunuja.
(Hautaus koti ilman maksua)
JAMES CARDINAL
(Seuraava postikonttorista)
uhelin S740—Auki päivällä ja yöllä
121 May St. N., Fort William, Ont.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .25
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pääöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $.100
Prinssintippoja .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

Miksi teidän tulee kannattaa osuusliikettä?

Osuusliike on työläisten ja farmarien oma liike, joka jakaa liikevoitot kuluttajilleen. Port Arthurin osuusliikkeestä jaettiin viime vuoden liikevoitto $6,000.00 osakkeissa ostajille. — Fort Williamin liikkeen kuluttajat siirsivät liikevoiton pääomaksi liikerahastoon. Tehdessänne ostokset yksityisessä liikkeessä luovutatte liikevoiton yksilön pussiin. — Osuusliikkeen kannattajana hyödytätte omaa liikettä ja itseänne. Ostamalla osakkeen osuusliikkeestä pääsette liikkeen hallintoon ja johtoon määrääväksi jäseneksi. — Luokkanne ja oma etunne velvoittaa teitä olemaan osuusliikkeen kannattaja.

Tehkää tilauksenne os.:
The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
292 Bay St., Port Arthur, Ont. — 513 Simpson St., Fort William, Ont.
Leipomo: 605 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan.
Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

Hyväksi tunnettu AUTOMEKANIKKO
John Rajakisto on alkanut autojen korjaustyöhön alla olevaan liikkeeseen. Pitkäaikainen kokemus autoalalla. Kansalaiset, voitte täydellä luottamuksella kääntyä puoleemme. Työ ehdottomasti ensiluokkainen.
HUOM.! Gasoliinia, öljyä, rasvaa. Asiamies Durant ja Chandler autoille.
SERVICE GARAGE
Algoma ja Queen katujen kulmassa PORT ARTHUR, ONT.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

TWIN CITY BOTTLING WORKS
— valmistaa —
ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.
LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA
— Osoite —
TWIN CITY BOTTLING WORKS
Puhelin So. 2100
819 Minnesota Street Fort William, Ontario
V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Blvd.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

CITY GROCERY
(Entinen Smiley Grocery)
Jättäkää tilauksenne meille ja koketilkaa liikettämme, vakuutamme ensiluokkaisella tavaralla ja hyvällä kohtelulla saavuttavan suosionne.
86 South Cumberand Street, Port Arthur, Ont.
MATTILA & HIETANEN, omist.

ASIOIMISTON
olen avannut Port Arthurissa. Toimitan kaikenluontoisia asioita. Toimin tulkkina, suoritan käännöstyötä, hankin lainopillisia neuvoja, ja valmistan maansiirto y.m. asiakirjoja.
Välitän henki-, palo-, automobiili- ja yhteenajo vakuutuksia.
Välitän kiinteimistöä. Taloja vuokrataan. Rahaa lainataan.
Postin kautta yleisön palvelus erikoisala.
RUDOLF E. HULKKO
284 Bay St. — PORT ARTHUR, ONT. — Phone N. 911
Leikatkaa irti ja säilyttäkää osoite. (K

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

J. N .DESMARAIS
Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Me tarjoamme myytäväksi:
Purity jauhoja, sokeria, suolaa, braniä, shortsia, muhennettuja kauroja, syöttönisua, paloteltua maissia, hienonnettua maissijauhoa, täyttä maissia, kananruokaa, mäskiä, simpukan kuoria, öljykakkua, lihajauhetta, vasikansyötettä, uudelleen puhdistettuja lännen kauroja, siemen kauroja, ohraa, nisua, pellavan siemen syöttiä, heiniä ja olkia.
Edward Grain Company
66 Elm St. W. Sudbury, Ont.

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.
Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.
Tyydyttäväisyys taataan.

JOS OLETTE KIPEÄ
Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5
siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.
Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan todsuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.
Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.
—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—
L. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

NORTHERN COAL & WOOD CO.,
KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

Ateriota ja huoneita
Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla
Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1084.
Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

Heikkilän sisarusten
Matkailijakoti ja Sauna
248 St. Antoine St.
MONTREAL, QUEBEC

Dr. S. J. Miller
HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti
tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.
Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 — Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K)

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

MONTREAL, QUE.

M. SOININ PARTURILIIKE, 963 St. Antoine St., Montreal, Que.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

TIMMINS, ONT.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAJA ja hieroja Taimi Valo, 66—5th Avenue (Rintazen yläkerrassa). Tilaa sisäpotilaille. Box 1127, Timmins, Ont. (To

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

KIRKLAND L., ONT.

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja huoneita saatavana. Viljam Heino, Kirkland Lake, Ont. (K

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson Street. Puhelin 1185 S.

PORT ARTHUR, ONT.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

HALKOSAHURI KUSTI KOSKI, 91 Ontario St. Puhelin 1873N., Port Arthur, Ont. (K

HIERONTAA JA SAIRASVOIMIStelua. Mandi Silander, 77 Ontario St., Port Arthur, Ont. (K)

PUUN SAHURI J. P. HANNULA, 146 Empire Ave. Puhelin 1874.

ILMOITUS

NATIONAL LUNCH

Ruokaa ja huoneita saatavana
MRS. SOFIA HOLM
14 Durham St. — Sudbury, Ont.

A. FOURNIER

LIMITED

HENKI-, PALO-, TAPATURMA- JA AKKUNALASI-

VAKUUTUKSIA

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Myytävänä

Halutaan myydä yhdentoista huoneen ruuminkihaussin kalusto tai vaihtaa farmiin. Etutila kielentaitavalle, että voi toimittaa edelleen palveluspaikkoja tytöille.
Osoite: (K
524 Richmond St., Toronto 2, Ont.

KELLOSEPPÄ

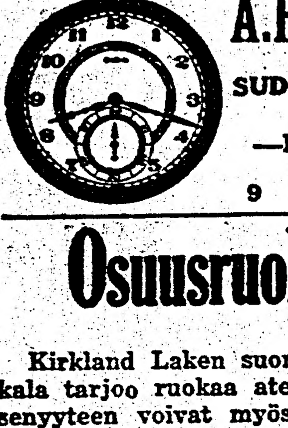

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB.
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

PALVELIJATTARIEN KOKOUS

Palvelijatar-yhdistyksen kokous pidetään torstai-iltana kello 8 Liberty-haalilla. — Kaikkien jäsenien saavuttava. Uudet jäsenet tervetulleita.

HUOMAUTUS KISALAISILLE

Kaikkia täysi-ikäisiä kisalaisia kehoitetaan aivan ensitilassa maksamaan Kisan jäsenkirjurille V Karhuselle liitolle kurssirahastoon menevän ylimääräisen veron, joka on 50 senttiä jäseneltä. Pyydetään siis maksamaan tämä ylimääräinen vero niin pian kuin mahdollista, sillä liitto tarvitsee rahaa.

Jäsenkirjuri.

SAI KOLME KUUKAUTTA VANKEUTTA JUOPUMUKSESTA

Herbert Gaboury-niminen mies sai tänään paikallisessa oikeudessa kolmen kuukauden tuomion vankeuteen juopumuksesta. Tämä oli neljäs kerta kuh hän oli oikeuden edessä samasta rikoksesta muutaman viikon sisällä.

Matti Lassila-niminen suomalainen sai 10 dollaria sakkoa ja kulut myös juopumuksesta.

SUOMALAINEN KUOLLUT KEUHKOTAUTIIN

Gravenhurst, Ont. — Viime maanantaina kuoli täkäläisellä keuhkotautisten parantolalla Mrs. Alina Mäkelä, sairastettuaan keuhkotautia siellä yli neljän kuukauden. Vainajalla oli koti Garson Minella.

Beaver Lake

BRUNO TIITUS

on sen 4-näytöksisen mahtavan luokkanäytelmän nimi, joka ensi sunnuntaina t.k. 12 päivä esitetään osastomme näyttämöllä. Esitetään näillä ympäristöillä tietääksemme ensi kertaa. Suuren yleisön kannattaa pitää tilaisuus mielessään.

Syysjuhlamme alkaa jo lauantai-illalla 11 p:nä voimisteluseuran toimesta järjestetyllä ohjelmalla. Molempina päivinä tietysti tanssitaan hyvällä soitolla.

Sunnuntaina suoritettavista urheilukisoista näyttää muodostuvan jännittävät ottelut, sillä ympäristön parhaat urheilunimet osallistuu otteluun. Toivomme ennätyskilpailuja. Nämä kisat ovat samalla kuin viimeinen katselmus miehistä kutka tulevat pääsemään L. S. U:n olympialaisiin tässä kuussa.

Urheilijamme näyttää olevan kelpo olympiavireessä, joten entistä ennätyksiä voi kukaties siirtyä menneiden muistojen joukkoon.

Jännityksellä odotetusta 3x1000 m:n viestinjuoksusta Soon "Vesan" maljasta tulee muodostumaan yksi jännittävimmistä juoksukilpailuista mitä milloinkaan urheilukentällämme on ratkaistu. Tiettävästi Levackin, Sudburyn ja Creighton joukkueet osallistuvat pellin ja toivottavasti Soon "Vesan" pojat tulevat puolustamaan omaa maljaansa. Tiukat ottelut epäilemättä syntyy. Viesti juostaan sunnuntaiaamulla kello 10. Jännittäväisyyttä ei tule puuttumaan muistakaan kilpailuista.

Teemu.

Wanup

KYLÄMME KUULUMISIA

Jos tässä taasen vähän toitottaisi maailmallekin näitä Wanupin kuulumisia. Eteenpäin sitä vaan mennään täälläkin, vaikkakin pikkuhiljaa. Yläpihan ukko on ollut vain kiusatuulella, että farmarien on täytynyt keskeyttää heinätyönsä kun aina vain sataa ja taas sataa. Ei ainakaan näytä siltä, että kuivia heiniä saadaan tänä kesänää.

Osastomme on myöskin ollut hiljaisessa touhussa. Onpa yhtynyt tämän kesän aikana uusia jäseniäkin. Osastomme jäsenluku onkin ollut kovin pieni, mutta siitä huolimatta on koetettu pitää toimintaa yllä. Kokoukset on pidetty säännöllisesti. Iltamia emme ole saaneet toimeen, kun täällä nykyään ei ole ketään soittajaa. Nyt kumminkin olemme päättäneet pitää oikein roimat syysjuhlat ja ne ovatkin elokuun 19 p:nä. Olen kuullut, että siellä tulee olemaan paljon kuulemista ja näkemistä. Puhujakin tulee Sudburysta, ei sen etempää, joten saa olla varma, ettei se meitä narraa. Päivällä juhlitaan kentällä jos ei sada, sateen sattuessa haalilla. Kuulemani mukaan pitäisi illalla olla kaksikin kappaletta ja mitä kaikkea lieneekään. Kuulin myöskin suhistavan, että Tuurin komppaniaa on päätetty pyytää soittamaan. Katsokaa muuten ilmoituksesta myöhemmin. Naapurikyläläisetkin ovat tervetulleita. Kyllä tänne autoillakin pääsee, jos ei vain nyt ala viikkokaupalla satamaan.

En tiedä mistä päästä tässä alkaisi sitä Hendricksonin Marttia löylyyttämään, sillä kaikessa tapauksessa se kelpo saunan tarvitseisi. Vaikka matkaohjelmassa Wanup oli yhtä selvästi mainittu kuin toisetkin paikkakunnat, mutta siitä huolimatta puhuja vain ei suvainnut saapua. Haalille oli saapunut ihmisiä lähelle viisikymmentä ja Marttia odotettiin aina kello kymmeneen saakka, mutta häntä vain ei näkynyt.

Millä nämä tällaiset epäkohdat poistetaan? Kerran ennenkin on ollut samanlainen tapaus samaan puhujaan nähden ja jälkeenpäin ei ole lehdissä näkynyt hiiskaustakaan eikä mistään muualtakaan ole saatu tietää, minkä syyn takia puhuja ei ole voinut saapua. Jos kerran puhuja ei tahdo mennä sellaiselle paikkakunnalle, missä mahdollisesti luulee olevan pienen kuulijakunnan, niin silloin olisi parasta jättää sellainen paikkakunta kokonaan pois matkaohjelmasta ettei ihmiset tulisi turhan takia narratuiksi. Jos joskus sitten puhuja tuleekin paikkakunnalle, niin onko ihme jos silloin haali onkin tyhjä, kun ihmiset eivät luota niiden tuloon.

Vielä varoitus viinakauppiaille ja juojille, että kun järjestyneet työläiset hommaavat huveja tai muita juhlatilaisuuksia, niin pysytte kauniisti pois sieltä, koska kerran ette voi muuten tulla kuin viinapäissänne ja vedätte vielä sitä lientänne ihan haalin nurkilla Luulisi teidän senverran tietävän, vaikka ette mitään tietoisia olekaan, että missä viinapetlarien paikka on ja tietävän sen ettei se ole ainakaan haalilla. Sinne te olette tulleet, jossa on naiset ja pienet lapset, hoipertelemaan ja puhumaan rivouksia. Tämä on nyt vain ensi varoitus ja ellette ala tottelemaan, niin ryhdymme muihin toimenpiteisiin.

ALGOMA EASTERN RAUTATIELLÄ UUSI PÄÄ

Sault Ste. Marie, Ont. — Robert Dodd, Montrealista on valittu Algom Eastern rautatie-yhtiön presidentiksi muutama viikko sitten kuolleen G. A. Montgomeryn tilalle. Dodd on myös Lake Superior Corporatsionin presidentti.

"TYÖVÄENMIES" SAANUT HUOMATTAVAN VIRAN

Edmonton, Alta., elok. 7. — Albertan entinen työministeri ja "työväenmies" Alex Ross on nimitetty maakunnan työläisten tapaturmain korvauslautakunnan puheenjohtajaksi.

Edellinen viranhaltija John Stirling on luopunut tehtävästään sairauden vuoksi.

Ross on edustanut työväestöä maakunnan lainlaatijakunnassa useina vuosina. Hän on niitä "työväen johtomiehiä", jotka kapitalistit katsovat itselleen tarpeellisiksi ja turvallisiksi.

TURVEPEHKULAITOS RAKENNETTU ONTARIOON

Ottawa, elok. 7. — Liittohallituksen kaivosministeriön toimesta on kokeiltu turvepehkun mekaanisessa käsittelemisessä. Sitä on kuivattu paineen ja kuumuuden avulla, mutta nämä keinotekoiset menetelmät eivät ole osottautuneet tuloksellisiksi. Muutamat yksityiset yrityksetkin ovat osottaneet samanlaisia tuloksia. Nyt on päästy tutkimuksissa niin pitkälle, että Alfrediin on rakennettu uusi turvepehkulaitos, jonka tuotteita pannaan piakkoin markkinoille. Toivotaan voitavan tuottaa noin 20,000 tonnia vuodessa.

Tuotteiden myynti on annettu eräälle montrealilaiselle liikkeelle.

Moskova, elok. 6. — Neuvostoliiton jäänmurtaja "Krassin" ilmoitti eilen Neuvostoliiton pelastuskomissionille, että se seuraa vahingoittunutta saksalaista valtamerilaivaa "Monte Cervantesia" Hammerfestiin Norjaan. "Monte Cervantes" ajoi jäävuoreen, ollessaan kuljettamassa huvimatkailijoita Huippuvuorten ympäristössä.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä nykyään oleskelee tuttavani, Alle Rahkonen, kotoisinÄänekoskelta V. l. Oleskellut viimeksi mahdollisesti Peterborough, Ont. Ole hyvä ja kirjoita. Ellei hän itse sattuisi tätä huomaamaan, olisi hyvä jos joku joka hänet tuntisi ilmoittaisi hänelle. (168
Mauri Aura,
Box 28, Worthington, Ont., Can.

Haluan tietää missä on Viktor Nieminen, kotoisin Huittisista. Ole hyvä ja kirjoita.
Osoite:
Karl Törmälä,
Three Rivers, 127 Laurier St., Que. (169)

Otto Hänninen, Hankasalmelta, ole hyvä ja ilmoita osoitteesi. Kysyy veljeään Lahja Hänninen, 756 Lagauchetere St., W., Montreal, Que. (169)

"Star Delicatessan"

40 Station St. — Sudbury, Ont.

Kaikenlaisia suolattuja ja savustettuja kaloja Lax, anjovis ja suolattuja silliä, mustia oliivia ja suola kurkkuja.

ILMOTUS

Kaikki ne henkilöt, jotka ovat allekirjoittaneelle velkaa, pyydetään suorittamaan sen mahdollisimman pian. (170
MATTI KORTESOJA,
Box 1575, Sudbury, Ont.

Kenttäjuhlat

Beaver Lakella, elokuun 11 ja 12 p.

Juhlat aletaan lauantai-iltana tanssilla
sekä näytelmällä

Pappilan Tuvassa

Sunnuntaina aletaan juhlat kello 10 e.pp. urheilulla

Alle 12 v. 3-ottelu, käsittäen 60 m. juoksun, pituus- ja korkeushypyn.
Naisten 3-ottelu, käsittäen 100 m:n juoksun, pituus- ja korkeushypyn.

Soon Vesan kiertomalja viesti 3x1000,

ALOTETAAN TÄSMÄLLEEN KLO 11 E.PP.

Yleinen yli 35 vuotiaitten miesten 5-ottelu käsittäen kolmiloikan, kiekonheiton, korkeushypyn, keihäänheiton ja 200 m. juoksun.

YLEINEN 1500 M. JUOKSU KELLO 4 J.PP.

ILLALLA

esitetään D. Helinin johdolla arvokas 4-näytöksinen juhlanäytelmä

Bruno Titus

Kirj. Lauri Lemberg.

Soitosta huolehtii juhlien ajalla A. Tuuri.

Majavajärvellä tavataan ensi lauantaina ja sunnuntaina.

Rientäkää Joukolla

Naisten puhujakurssien päättäjäisiin,

—jotka vietetään—

TIMMINSIN SUOM. HAALILLA

Sunnuntaina elokuun 12 pnä 1928

alkaen kello 8 illalla

OHJELMA ON ARVOKAS JA MONIPUOLINEN, KUTEN PUHEITA, JOUKKOLAUSUNTOA, Y.M.

—sekä—

South Porcupinen Haalille

jossa vietetään sama tilaisuus

Tiistaina elokuun 14 päivänä

alkaen kello 8 illalla

Ohjelma ollen sama sekä lopuksi tanssia

Tikettien hinnat molemmissa tilaisuuksissa on 50 senttiä.

HUOM.! — Sunnuntai-illan tiketit myydään etukäteen.

Suuremmoinen Syysretki Suomeen

Montrealista, Londonin kautta

CUNARD LINJA on järjestänyt suuren syysretkeilyn Suomeen kuuluisalla "ASCANIA" nimisellä laivalla.

Montrealista, Marraskuun 23 p. 1928.

Tämä retkeily tarjoaa erikoista matkailijoille, kuten:

Kahden päivän purjehdus kauniissa St. Lawrence joessa.

Erikoisesti johdettu automobiili näköala retki Lontoossa, maailman suurimmassa kaupungissa.

Mr. E. Lindbladin persoonallinen johto.

Laivan lähtöpäivä on siksi aikanen, että matkustajat pääsevät kotiinsa, Suomeen ennen tavallista joulukiirettä ja tungosta.

Jos ette voi matkustaa Suomeen tässä huvilaivassa, pyytäkää Mr. Lindbladin tuomaan ystävänne ja sukulaisenne luoksenne tänne Canadaan.

MERIMATKAN HINNAT CANADASTA SUOMEEN

	Edestakainen	Yksityinen
Turisti kolmas cabin luokka	$202.50	$121.50
Kolmas luokka	180.00	106.50
Cabin luokka		175.00

10053 Jasper Ave. EDMONTON, Alta.
100 Pinder Block SASKATOON, Sask.
109 Eighth Ave. West CALGARY, Alta.

Cunard LINE

20 Hospital Street MONTREAL, Que.

Cor. Bay & Wellington Sts. TORONTO, Ont.
270 Main Street WINNIPEG, Man.
Sekä kaikilta meidän asiamiehiltämme

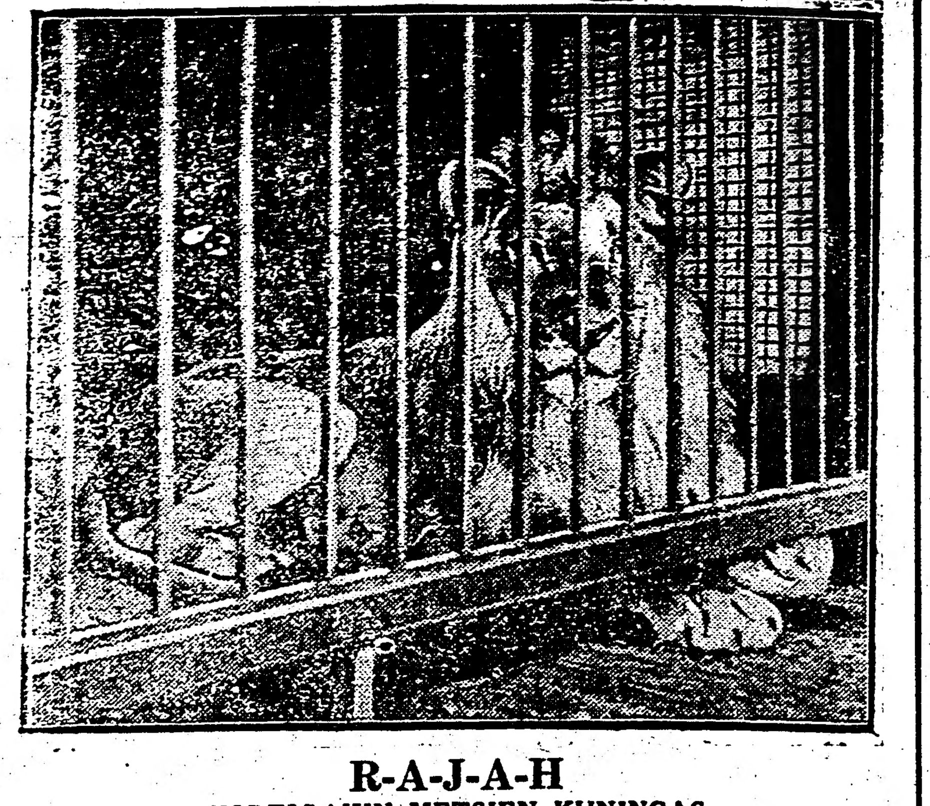

R-A-J-A-H

TODELLAKIN METSIEN KUNINGAS
YKSI NIISTÄ MONISTA METSÄN ELÄIMISTÄ, JONKA SAA OPPIMAAN MUTTA EI TALTTUMAAN.
SPARKS SIRKUKSEN MUKANA,
joka tulee Sudburyyn maanantaina, elokuun 13 päivänä

Jack Seppälän sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Rouyn, Que., ilmoituksia

ROUYN OSUUSRUOKALA

Tarjoaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB (K)
Campbell St. — Box 459 — Rouyn, Quebec

PALLORUUMA

—ja—

Tupakkakauppa

Campbell St. — Rouyn, Que.
J. KEMPI

MARS HOTEL

Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana.
T. J. KUPIAINEN
Main ja Noranda Sts. kulmassa
ROUYN, QUE. (K

Timmins, Ont., ilmoituksia

TIMMINSIN NEW BAKING COMPANY

—valmistaa—

Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia.

Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.

NEW BAKING CO.
2 BIRCH STREET. — Box 1306. — TIMMINS, ONTARIO.

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

TIMMINS TURKISH BATH

on auki 4 kertaa viikossa: keskiviikkona, torstaina ja pe[illegible] 1:stä päivällä 12:sta yöllä. Lauantaina 12 päivällä 2:te[illegible] yöllä
75 Rea Street — ALEX KOSKELA — Puhelin [illegible] (K)

Timminsin Suomalainen Poikatalo

valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Joyal Apteekki

Timminsissä käydessänne tai ollessanne, kannattakaa tätä kauppaa. Kaikkia lajia apteekkitavaraa, tupakkaa, y.m. Reseptit täytetään huolellisesti.

THE JOYAL PHARMACY
45—3rd Ave. — Puhelin 129
TIMMINS ONTARIO

NIINIMÄEN Makeis- ja tupakkakauppa

53 4th Ave., Timmins, Ont.
Tervetuloa!

Pukujen tilaus

on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä. Lähellä suomalaista haalia.
58-4 Ave. Timmins, Ont.

S. A. CALDBICK

Lakitoimisto
Commerce pankin rakennuksessa.
TIMMINS, ONT. (K)

EASTON'S

HAUTAANTOIMITUSLIIKE
Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.
Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset
Roy A. Dew, Hoitaja
EASTON'S
Päivä ja yö telefooni 777